

Examining the Tools of the United States in Sanction Measures Against the Islamic Republic of Iran

Mohammad Sajad Speri *

Ph.D Student, Public Policy, Islamic Azad University of Central Tehran Branch, Tehran, Iran

Hamidreza Shirzad

Assistant Professor, International Relations, Faculty of Political Science, Islamic Azad University of Central Tehran Branch, Tehran, Iran

Introduction

In general, limited access to resources and operating within a sanctioned environment can directly and indirectly produce numerous negative effects on the ability of a government to define its goals, requirements, and needs. Economic sanctions impact the target country in two primary ways: through the direct damage inflicted on its economy and through the explicit or implicit threats that accompany these sanctions. Even when not directly expressed, the element of threat plays a crucial role in influencing the target

* Corresponding Author: sajjadesperi@yahoo.com

How to Cite: Speri, M.S & Shirzad, H., (2026), "Examining the Tools of the United States in Sanction Measures Against the Islamic Republic of Iran", *Political Strategic Studies*, Vol. 14, No. 55, 155- 198. doi: DOI: [10.22054/QPSS.2025.79743.3411](https://doi.org/10.22054/QPSS.2025.79743.3411).

country's behavior. The moral or reputational costs of complying with sanctions may be even greater than the material damages. This is why escalating sanctions to the point of political disruption or collapse can be considered justifiable. This raises key questions: What are the mechanisms and instruments of U.S. sanctions against the Islamic Republic of Iran, and how do they operate? In this respect, a hypothesis is that the U.S. government seeks to leverage its economic, technological, informational, and media power, along with the legal authority granted by Congress and the Treasury Department, to establish an international framework that both identifies and restricts Iran's access to foreign resources. Simultaneously, this framework provides the necessary tools to enforce multilateral and unilateral sanctions against Iran.

Literature Review

U.S. sanctions against Iran has been a subject of several studies. For example, in the article "The Role of Congress and the US Treasury Department in Imposing Economic Sanctions Against the Islamic Republic of Iran (2010–2014)," Alavi and Amiri (2016) analyzed relevant legal documents and clauses. It concluded that, especially after 2010, the U.S. expanded the scope of its sanctions from unilateral to multilateral measures. They also argue that sanctions are considered a legal right of every country, particularly in economic relations. In another study titled "The Strategic Role of Congress in Determining US Policies Towards Iran During the Obama Era," Dehshyar and

Moradi (2017) examined the U.S. foreign policy process and highlighted the significant role of Congress. They analyzed Congress in two periods: before and after Barack Obama's presidency. Overall, they found that there was a general consensus between Congress and the presidency regarding the purpose of sanctions against Iran. However, Congress and its internal divisions aimed to limit the president's diplomatic authority on Iran and favored direct pressure on the country. Additionally, in "Legislative Diplomacy of the US Congress Towards the Islamic Republic of Iran: The Case Study of Sanctions," Delavarpour-Aghdam and Dehghani-Firouzabadi (2017) based their theoretical framework on the neoconservative approach within Congress, which emphasizes the creation of adversarial strategies to protect public and national integrity. In this approach, preemptive diplomacy becomes active when the opposing actor's power grows, and the emphasis on the Iranophobia project can be analyzed within this framework. They argued that Congress employed multiple levers in its foreign policy confrontation with Iran, including: legislative diplomacy through bills and resolutions; supervisory diplomacy through monitoring the implementation of laws; public parliamentary diplomacy via lobbying; issuing statements; communicating with intellectual and research centers; think tanks; and diplomatic consultations.

Materials and Methods

The present research employed a descriptive–analytical method. It used a documentary approach to collect the data, drawing on authentic

texts, scientific and research articles, as well as resolutions, laws, and approvals related to the sanctions imposed on the Islamic Republic of Iran.

Results and Discussion

The idea of sanctions was first introduced by Johan Galton in “On the Effects of International Economic Sanctions, With Examples from the Case of Rhodesia” (1967). It was presented as a means to express dissatisfaction and deter certain behaviors of states. Economic sanctions can be categorized in terms of their objectives, the number of participating countries, and the scope of their economic coverage. In terms of objectives, sanctions are generally employed for three purposes: to control a government, to change a government’s behavior, or to change the type of government. Regarding the number of participating countries, sanctions may be unilateral, multilateral, or comprehensive. Unilateral sanctions are imposed by a single country, while comprehensive sanctions require a resolution from the U.N. Security Council and the activation of Article 41 of Chapter VII of the U.N. Charter. With respect to coverage, sanctions can be comprehensive or targeted. Comprehensive sanctions have broad, often uncontrollable effects, impacting all economic sectors and socio-demographic groups. Targeted sanctions, on the other hand, focus on specific economic activities and limit the scope of damage to particular social groups.

Conclusion

The results indicated that America, while maintaining the primary function of sanctions (i.e., restraining and changing the behavior of the Iranian government), also seeks to use them as a means to undermine and potentially overthrow the Islamic Republic of Iran. The impact of the U.S. sanctions mechanism is particularly evident in its two powerful institutions: Congress and the Treasury Department. On one hand, the influence of neoconservatives in Congress, especially after the September 11, has been increasingly exercised through preemptive diplomacy, using tools such as bills and resolutions, legal supervision of their implementation, and public and media diplomacy—all aimed at regulating and enforcing international sanctions against Iran. On the other hand, the U.S. Treasury Department, particularly through the Office of Foreign Assets Control, employs intelligence and legal mechanisms to identify, block, and neutralize Iran's trade routes. Despite the undeniable and severe impacts of sanctions on Iranian society and the economy over the decades, several factors suggest that the effectiveness of this approach is now limited. The factors include the gradual intensification of sanctions due to the failure to achieve primary objectives, the continued resilience and unchanged behavior of the target, the challenges faced by the U.S. in securing the cooperation of other countries, and the lack of access to Iran's markets in the global economic competitive environment. Moreover, efforts by other states - particularly emerging economic powers - to engage with Iran's economy and increase their market share, coupled with Iran's growing ability to develop alternative tools and pathways to circumvent sanctions, further reduce their overall effectiveness. Consequently,

while sanctions continue to influence Iran, their efficiency and impact are likely to change fundamentally compared to previous years, and their future application may undergo significant changes.

Keywords: Sanction, Media, American Conservatives, Congress, Department of Treasury

بررسی و شناخت ابزارهای آمریکا در اقدامات تحریمی علیه جمهوری اسلامی ایران

دانشجوی دکتری سیاست‌گذاری عمومی دانشگاه آزاد اسلامی واحد تهران
مرکز، تهران، ایران

محمد سجاد اسپری *

استادیار روابط بین‌الملل، دانشکده علوم سیاسی دانشگاه آزاد اسلامی واحد
تهران مرکز، تهران، ایران

حمیدرضا شیرزاد

چکیده

ساختار تحریمی آمریکا دارای یک عملکرد پیچیده، چندلایه و با همپوشانی بسیار بالا است. این ساختار در لایه خارجی خود بخش رسانه را دربر می‌گیرد که به‌عنوان بازوی شکل دهنده افکار عمومی در سطح داخلی آمریکا و بین‌الملل این مأموریت را هدایت می‌نماید. در لایه بعدی کنگره آمریکا قرار دارد که با تسلط نگاه نومحافظه‌کاران این کشور رویکردی تهاجمی‌تری را نسبت به تدوین و تنظیم قوانین و دستورالعمل‌های تحریمی خود در پیش می‌گیرند. اما در لایه مرکزی این مکانیزم وزارت خزانه‌داری با محوریت اداره کنترل داری‌های خارجی آمریکا (اوفک) وجود دارد که به‌عنوان یک آژانس اطلاعاتی و اجرایی بر اساس اختیارات خود این قدرت را داراست تا ضمن پایش و کشف مسیرهای ارتباطی ایران با دیگر افراد و یا شرکت‌های خارجی، علاوه بر اعلام هشدار نسبت به ادامه همکاری با ایران کلیه قوانین تحریمی کنگره در خصوص این اشخاص و شرکت‌ها را به اجرا درآورد. در نتیجه شناخت چنین فرآیند یکپارچه و هماهنگی در اعمال تحریم‌ها که می‌تواند منجر به قطع همکاری شرکای خارجی ایران و افزایش هزینه‌ها برای جمهوری اسلامی ایران گردد امری لازم و اجتناب‌ناپذیر است.

واژگان کلیدی: تحریم، رسانه، نو محافظه‌کاران آمریکا، کنگره، وزارت خزانه‌داری آمریکا.

مقدمه

یکی از مهم‌ترین موضوعاتی که می‌تواند تأثیر شگرفی در پویایی و کارآمدی حوزه‌های اقتصادی، سیاسی، فنی، عمومی، علمی و ... هر کشوری داشته باشد، سهولت دسترسی به منابع و امکانات بین‌المللی است؛ به طوری که عدم دسترسی آسان به انواع منابع و قرار گرفتن در فضای تحریمی می‌تواند به شکلی مستقیم و غیرمستقیم در تعیین اهداف، الزامات و نیازهای یک حاکمیت سیاسی تأثیرات منفی فراوانی داشته باشد. از این رو آنچه در این پژوهش بسیار حائز اهمیت است صرفاً نه بیان موضوع، اهداف، ابعاد و چگونگی روند مواجهه جمهوری اسلامی ایران با موضوع تحریم، بلکه بررسی ساختار و شناخت بازیگرانی است که ضمن تهدید شرایط در کسب منابع و فرصت‌های بین‌المللی، به طرز چشمگیری توانایی شناسایی و مدیریت زمین‌بازی تحریم‌ها را در ابعاد و شرایط مختلف دارند.

در دنیای کنونی به جای توسل به جنگ‌های نظامی، استفاده از ابزارهای اقتصادی برای اعمال فشار و تأثیرگذاری بر کشورها به طرز چشم‌گیری افزایش یافته است. تحریم‌های اقتصادی اکنون به عنوان نوعی رویارویی غیرمستقیم شناخته می‌شوند که در آن از تخریب فیزیکی و خشونت‌های آشکار پرهیز می‌شود. طرفداران این نوع جنگ معتقدند که این روش می‌تواند به کشور هدف آسیب برساند، اما مخالفان بر این باورند که پیامدهای آن به مراتب غیرانسانی‌تر و غیراخلاقی‌تر از سایر روش‌هاست، چراکه بر زندگی مردم عادی تأثیر منفی می‌گذارد. تحریم‌های اقتصادی دو مسیر اصلی برای اثرگذاری بر کشور هدف دارند: اول، آسیب‌هایی که به طور مستقیم به اقتصاد کشور هدف وارد می‌شود و دوم، تهدیدات آشکار یا پنهانی که هم‌زمان با این تحریم‌ها مطرح می‌گردد. نقش تهدید، حتی اگر به طور مستقیم بیان نشود، در تغییر رفتار کشور مورد هدف بسیار کلیدی است. از این رو دولت‌هایی که از این جنبه تهدید غافل می‌شوند، معمولاً موفقیت کمتری در اعمال تحریم‌ها به دست می‌آورند. تهدیدهای جدی اما کم‌خطر، اغلب اثربخشی بیشتری نسبت به تهدیدهای شدید و آشکار دارند. نحوه انتقال پیام تحریم‌ها نیز بسیار اهمیت دارد، چراکه باید نشان‌دهنده عزم جدی کشور تحریم‌کننده در تغییر رفتار دولت هدف باشد. دولت‌های تحریم‌کننده تلاش می‌کنند نشان دهند که در صورت نیاز، آماده تشدید فشارها هستند. به این ترتیب، هر چه حمایت

بین‌المللی از این تحریم‌ها گسترده‌تر باشد، احتمال موفقیت آن‌ها بیشتر است. تحریم‌های اقتصادی به این پیش‌فرض استوار هستند که منافع ملی و اهداف هر کشوری رفتار دولت‌ها را شکل می‌دهد و این منافع نیز بر اساس محاسبات دقیق اقتصادی و سیاسی انتخاب می‌شوند. تحریم‌کنندگان بر این باورند که کشورها تحت فشار تحریم، به دنبال گزینه‌هایی با کمترین هزینه و بیشترین منافع خواهند بود.

یکی دیگر از فرضیات مرتبط با تحریم‌ها این است که وابستگی اقتصادی بین‌المللی کشورها باعث افزایش آسیب‌پذیری آن‌ها در برابر تحریم‌ها می‌شود. به این معنا که هرچه کشورها بیشتر به یکدیگر وابسته باشند، اثرگذاری تحریم‌ها نیز بیشتر خواهد بود. در این وضعیت، تحریم‌کننده می‌کوشد رفتار یا سیاست‌های کشور هدف را نامعقول و پرهزینه جلوه دهد تا از این طریق، تغییراتی را در سیاست‌های آن کشور ایجاد کند. تحریم‌ها غالباً به صورت تدریجی اعمال می‌شوند؛ اگر در مراحل اولیه مؤثر واقع نشوند، به مرور شدت بیشتری پیدا می‌کنند. این افزایش تدریجی به‌طور معمول با افزایش فشار بر کشور هدف همراه است تا در نهایت به نقطه‌ای برسد که تحریم‌ها کارآمد شوند؛ اما چالشی که در این میان وجود دارد آن است که ارزیابی میزان تحمل دولت‌ها در برابر تحریم‌ها بسیار پیچیده است؛ چراکه منافع هر دولت بر اساس منطق خاص خود ارزیابی می‌شود و ممکن است فشار اقتصادی تحریم‌ها نسبت به زیان معنوی ناشی از پذیرش آن‌ها، قابل قبول‌تر باشد.

تحریم‌ها همچنین به‌عنوان ابزاری سیاسی به کار گرفته می‌شوند تا سیاست‌های کشورها را تغییر دهند (قنبرلو، ۱۳۹۷: ۷۸-۸۰). در مواردی که یک کشور بزرگ و قدرتمند تحریم‌هایی را علیه کشوری ضعیف‌تر اعمال می‌کند، این اقدام با هماهنگی دیگر کشورهای مؤثر جهانی می‌تواند ابعاد بسیار گسترده‌تری به خود بگیرد. اگرچه بسیاری از کشورها از تحریم‌های محدود به‌عنوان ابزاری سیاسی استفاده می‌کنند، اما معمولاً این نوع تحریم‌ها تأثیر چندانی ندارند. تحریم‌های فراگیر بین‌المللی نیز کمتر مورد استفاده قرار می‌گیرند. برای نمونه، جامعه ملل در فاصله زمانی میان دو جنگ جهانی، تنها چهار بار تحریم‌هایی را اعمال کرد که فقط در دو مورد موفق بودند.

سازمان ملل نیز تا پیش از تحریم‌های جامع علیه عراق، تنها سه بار از این نوع تحریم‌ها

استفاده کرده است. شورای امنیت پس از تحریم عراق، تحریم‌های بیشتری را علیه کشورهای مختلف، گروه‌ها و حتی افراد اعمال کرد. به علاوه، بسیاری از کشورها به صورت یک‌جانبه یا چندجانبه تحریم‌هایی را علیه سایر کشورها وضع کرده‌اند که آمریکا بیشترین سهم را در این میان دارد. تحریم‌های اقتصادی اغلب به عنوان گزینه‌ای جایگزین برای جنگ مطرح می‌شوند، چراکه هزینه‌های آن نسبت به جنگ کمتر است و توجیه اقتصادی بیشتری برای تحریم‌کنندگان دارد. با این حال، پیش از اعمال تحریم‌های اقتصادی، معمولاً از فشارهای غیراقتصادی استفاده می‌شود و این فشارها با توجه به شرایط کشور هدف و نوع روابط آن، متنوع است. تحریم‌ها همچنین از لحاظ اجرا و تصویب به سه دسته تقسیم می‌شوند:

* تحریم‌های یک‌جانبه که توسط یک کشور مانند ایالات متحده علیه ایران اعمال می‌شود؛
* تحریم‌های چندجانبه که توسط چندین کشور یا یک اتحادیه مانند اتحادیه اروپا وضع می‌شوند؛

* تحریم‌های سازمان ملل متحد که از سوی شورای امنیت علیه کشورها اجرا می‌شود. (بی‌نا، ۱۳۹۷: ۲۶-۲۵). بر همین اساس این پرسش مطرح می‌شود که مکانیزم و ابزارهای تحریمی ایالات متحده آمریکا علیه جمهوری اسلامی ایران چیست و به چه صورت عمل می‌کند؟ از این رو به نظر می‌رسد سازوکار اعمال تحریم توسط آمریکا صرفاً موضوعی تحت اختیار قوه مجریه این کشور نبوده بلکه فرآیندی سیستماتیک و یکپارچه است که با تغییرات قدرت در ایالات متحده آمریکا دچار دگرگونی نمی‌شود، این فرآیند منسجم با تفوق کنگره به عنوان قدرتی خارج از ساختار دولت و همچنین همکاری وزارت خزانه‌داری از درون دولت می‌کوشد تا با بهره‌گیری از وجوه قدرت خود اعم از اقتصادی، تکنولوژیکی، اطلاعاتی و رسانه‌ای در سطح بین‌المللی سازوکاری را فراهم سازد تا ضمن شناسایی و محدودسازی مسیرهای دسترسی ایران به کلیه منابع خارجی، تمامی ابزارهای لازم به منظور اعمال تحریم‌های جدید یکجانبه و چندجانبه علیه ایران را فراهم آورد.

پیشینه تحقیق

موضوع تحقیق از حیث عملکرد و شناخت بازیگران ساختار تحریمی ایالات متحده آمریکا علیه ایران موضوعی بدیع است و تاکنون پژوهش‌های محدودی در این باب صورت گرفته

است که در ادامه به بخشی از آن‌ها اشاره می‌شود. سید یحیی علوی و داریوش امیری (۱۳۹۵) در مقاله‌ای با عنوان «نقش کنگره و وزارت خزانه‌داری آمریکا در اعمال تحریم‌های اقتصادی علیه جمهوری اسلامی ایران (۲۰۱۰-۲۰۱۴)» به صورت جداگانه به بررسی نقش کنگره و وزارت خزانه‌داری آمریکا با نگاه ویژه به تأثیرات اوفک (اداره کنترل دارایی‌های خارجی آمریکا) پرداخته و ساختار تحریم‌ها را بررسی کرده‌اند، سپس با ارائه مستندات و بندهای حقوقی به این نتیجه رسیده‌اند که آمریکا به‌ویژه بعد از سال ۲۰۱۰، گستره تحریم‌ها را از یک‌جانبه به چندجانبه توسعه داد و تحریم را نوعی حق قانونی هر کشور به‌ویژه در مناسبات اقتصادی می‌داند.

حسین دهشیار و حسین مرادی (۱۳۹۶) در مقاله‌ای با عنوان «نقش راهبردی کنگره در تعیین سیاست‌های آمریکا در قبال ایران در دوران اوباما»، پس از بررسی فرآیند سیاست‌گذاری خارجی آمریکا و قائل شدن نقشی پررنگ برای کنگره و شناخت ساختار آن، کنگره را در دو بازه زمانی قبل و بعد از ریاست جمهوری باراک اوباما مورد پژوهش قرار داده‌اند و معتقدند کنگره صدونهم، کنگره‌ای سرسخت و آشتی‌ناپذیر بوده است که تحریم‌های ایران را از حالت یک‌جانبه به چندجانبه تغییر داده و این روند تا کنگره صدودوازدهم نیز تداوم یافته بود؛ زیرا تمام بخش‌های مورد هدف ایران از سوی ایالات متحده آمریکا تحریم شده بود و نقطه تأثیرگذار دیگری وجود نداشت. به‌طور کلی نویسندگان این مقاله معتقدند میان کنگره و ریاست جمهوری آمریکا در اعمال تحریم‌ها علیه ایران اتفاق نظر وجود داشته است، اما کنگره و تقسیمات قدرت در تلاش بودند در خصوص مسئله ایران کمترین میزان اختیارات را از منظر دیپلماتیک برای رئیس‌جمهور قائل شوند و به اعمال فشار مستقیم بر ایران تمایل داشتند.

مصطفی دلاورپور اقدم و سید جلال دهقانی فیروزآبادی (۱۳۹۶) در پژوهشی با عنوان «دیپلماسی تقنینی کنگره آمریکا در قبال جمهوری اسلامی ایران (بررسی موردی تحریم‌ها)» کوشیده‌اند، ضمن شناسایی عناصر تأثیرگذار در سیاست خارجی کنگره آمریکا علیه ایران، به ارزیابی دقیق دیپلماسی تقنینی این کشور پردازند. مبنای نظری این تحقیق بر اساس رویکرد نومحافظه‌کاری در کنگره آمریکا و ایجاد دشمنی به‌منظور صیانت از یکپارچگی

عمومی و ملی است. در این رویکرد، دیپلماسی پیش‌دستانه با افزایش قدرت بازیگر مقابل فعال می‌شود که می‌توان تأکید بر پروژه ایران‌هراسی را در همین چارچوب نظری دنبال کرد. نویسندگان معتقدند سازوکار کنگره در سیاست خارجی تقابل با ایران به برخی اهرم‌ها متوسل می‌شود که می‌توان در موارد زیر خلاصه کرد: دیپلماسی تقنینی و قانون‌گذاری از طریق لوایح و قطعنامه‌ها؛ دیپلماسی نظارتی مبنی بر اجرای قوانین؛ دیپلماسی پارلمانی عمومی با بهره‌مندی از روش‌هایی همچون لابی‌گری، صدور بیانیه و ارتباط با مراکز فکری و تحقیقاتی، اندیشکده‌ها و رایزنی‌های دیپلماتیک. نویسندگان در پایان نتیجه می‌گیرند که حوادث یازده سپتامبر و تقویت کرسی جمهوریخواهان در مجلس سنا نمایندگان و لابی‌گری‌های صهیونیست‌ها تأثیر بسزایی در نفوذ اندیشه نومحافظه‌کاری در کنگره و افزایش لوایح تحریمی علیه جمهوری اسلامی ایران داشته است.

روش تحقیق

روش مورد استفاده در این پژوهش تحلیل محتواست و ابزار گردآوری داده‌ها بر مبنای روش اسنادی با بهره‌گیری از متون معتبر، مقالات علمی و پژوهشی، قطعنامه‌ها و قوانین و مصوبات پیرامون تحریم‌های جمهوری اسلامی ایران خواهد بود.

مبانی نظری

تحریم‌ها برای اولین بار توسط گالتون^۱ به‌منظور ابراز نارضایتی و کنترل برخی رفتارهای کشورها مطرح شد (Galtung, 1967: 378-416). اصطلاح «تحریم» به مجموعه‌ای وسیع از فعالیت‌های بین‌المللی اشاره دارد. هدف اصلی این تحریم‌ها، ایجاد تغییرات عمده در رفتار اقتصادی کشور هدف است تا رغبت آن برای مخالفت با روندهای جهانی کاهش یابد. به‌طور کلی، تحریم‌های اقتصادی محدودیت‌هایی هستند که یک یا چند کشور بر روی مبادلات کالا، خدمات یا سرمایه با کشور هدف اعمال می‌کنند تا به اهداف مشخصی در زمینه سیاست خارجی یا تقویت امنیت ملی دست یابند. کورسو تحریم‌ها را در دو دسته مختلف طبقه‌بندی می‌کند.

---

1. Galtung

تحریم‌ها به اشکال مختلفی اعمال می‌شوند که هر یک هدف‌های خاصی را دنبال می‌کنند:

- **بایکوت:** شامل محدود کردن واردات یک یا چند کالا از کشور تحریم شده است. هدف از این اقدام، کاهش قدرت رقابتی صادرات آن کشور و کاهش درآمدهای ارزی آن است که در نهایت باعث آسیب به صنایع آن کشور می‌شود.

- **ممنوعیت:** در این نوع تحریم، صادرات برخی کالاهای مشخص به کشور هدف ممنوع می‌شود تا دسترسی آن کشور به منابع ضروری محدود گردد.

- **تحریم‌های مالی:** این تحریم‌ها شامل محدودیت یا ممنوعیت وام‌دهی و سرمایه‌گذاری در کشور هدف است. همچنین ممکن است مصادره دارایی‌های کشور تحریم شده نیز بخشی از این نوع تحریم‌ها باشد.

به‌طور کلی تحریم‌های اقتصادی را می‌توان از سه زاویه مختلف بررسی و دسته‌بندی کرد:

الف- اهداف تحریم: تحریم‌های اقتصادی عموماً با سه هدف اصلی اعمال می‌شوند:

- * فشار بر حکومت: هدف از این نوع تحریم‌ها تضعیف دولت و نهادهای دولتی کشور هدف است.

- * تغییر رفتار حکومت: تحریم‌ها به‌منظور فشار بر دولت برای تغییر سیاست‌ها یا رفتارهای خاص به کار می‌روند.

- * تغییر نوع حکومت: در برخی موارد، تحریم‌ها به‌منظور براندازی یا تغییر ساختار حکومتی یک کشور اعمال می‌شوند.

هرچه هدف تحریم بلندپروازانه‌تر باشد، اجرای آن پیچیده‌تر و پرهزینه‌تر خواهد بود. برای مؤثر بودن این گونه تحریم‌ها، معمولاً نیاز به جلب حمایت و همکاری کشورهای مختلف در سطح جهانی وجود دارد.

- **ب- تعداد کشورهای شرکت‌کننده:** تحریم‌های اقتصادی بر اساس تعداد کشورهایی که در آن‌ها مشارکت می‌کنند به سه دسته تقسیم می‌شوند:

- یک‌جانبه: این تحریم‌ها توسط یک کشور خاص اعمال می‌شوند. به دلیل محدودیت در اعمال آن توسط یک کشور و امکان جبران اقتصادی کشور هدف از طریق سایر کشورها، معمولاً این نوع تحریم‌ها کمتر مؤثر هستند.

چندجانبه: در این نوع تحریم‌ها، چندین کشور با همکاری یکدیگر محدودیت‌هایی را اعمال می‌کنند. این تحریم‌ها نسبت به تحریم‌های یک‌جانبه مؤثرتر و کارآمدتر هستند. همه‌جانبه: تحریم‌های همه‌جانبه با صدور قطعنامه توسط شورای امنیت سازمان ملل و بر اساس ماده ۴۱ از فصل هفتم منشور سازمان ملل متحد به اجرا درمی‌آیند. این تحریم‌ها به دلیل الزام حقوقی برای همه کشورها از بالاترین سطح اثرگذاری برخوردارند. با این حال، به دلیل نیاز به توافق تمامی اعضای دائمی شورای امنیت، این نوع تحریم‌ها به ندرت و تنها در شرایط خاص اجرایی می‌شوند.

پ- دامنه پوشش بخش‌های اقتصادی: تحریم‌ها از نظر دامنه و پوشش به دو نوع تقسیم می‌شوند:

فراگیر: این نوع تحریم‌ها به گونه‌ای هستند که تمامی بخش‌های اقتصادی و اجتماعی یک کشور را تحت تأثیر قرار می‌دهند. به دلیل گستردگی و غیرقابل کنترل بودن آثار آن‌ها، این نوع تحریم‌ها ممکن است به کل جمعیت آسیب برسانند. هدفمند: تحریم‌های هدفمند به شکلی طراحی می‌شوند که تنها بخش‌ها یا گروه‌های مشخصی را تحت تأثیر قرار دهند. برای مثال تحریم‌های مالی، منع فروش تجهیزات نظامی و محدودیت‌های مسافرتی نمونه‌هایی از تحریم‌های هدفمند هستند که تأثیرات آن‌ها به گروه‌های خاصی محدود می‌شود.

تحریم‌های اقتصادی، یکی از ابزارهای مهم در سیاست‌های بین‌المللی محسوب می‌شوند که کشورهای مختلف از آن برای ابراز نارضایتی و جلوگیری از رفتارهای خاصی استفاده می‌کنند. نخستین بار، فرضیه تحریم توسط یوهان گالتون در سال ۱۹۶۷ مطرح شد (Galtung, 1967: 378-416). واژه تحریم، دامنه وسیعی از اقدامات بین‌المللی را در برمی‌گیرد و هدف اصلی آن کاهش انگیزه کشور هدف برای ادامه مخالفت با جامعه جهانی و تغییر رفتار آن کشور است.

یافته‌های تحقیق

تحریم‌های اقتصادی علیه ایران پس از انقلاب اسلامی به‌طور کلی از زمان ریاست جمهوری جیمی کارتر در سال ۱۹۷۹ آغاز گردید و به‌صورت متناوب تا به امروز ادامه یافته است. این

تحریم‌ها عمدتاً از سه منبع اصلی، شامل سازمان ملل متحد، ایالات متحده آمریکا و اتحادیه اروپا نشأت می‌گیرند. علاوه بر این، در بازه زمانی ۲۰۱۰ تا ۲۰۱۲، کشورهای مختلف به‌طور فزاینده‌ای تحریم‌های یک‌جانبه‌ای را علیه ایران وضع کردند که تأثیرات قابل توجهی بر اقتصاد و روابط بین‌المللی این کشور داشته است (آرمن و همکاران، ۱۳۹۷: ۱۹۰).

تحریم‌های اولیه بانکی از سال ۱۹۹۵ میلادی آغاز شد و در نتیجه آن، ۱۲ میلیارد دلار از دارایی‌های ایران در بانک‌های آمریکایی به‌طور رسمی توقیف گردید. این نوع تحریم‌ها همچنین به‌منظور جلوگیری از ارائه خدمات بانکی توسط بانک‌های آمریکایی به بانک‌های ایرانی وضع شدند و از این‌رو امکان گشایش حساب و ایجاد روابط کارگزاری برای این بانک‌ها به‌طور کامل ممنوع شد. با این حال علی‌رغم اعمال این تحریم‌ها، برخی بانک‌های ایرانی توانستند در نقاط مختلف جهان به انجام پرداخت‌های دلاری ادامه دهند و راه‌هایی برای دور زدن محدودیت‌ها پیدا کنند. در حقیقت، این تحریم‌ها بیشتر از سوی بانک‌های ایالات متحده آمریکا علیه بانک‌های ایرانی اعمال می‌شد و شامل مسدود کردن دارایی‌های آن‌ها نیز می‌گردید. با این حال، بانک‌های ایرانی توانسته بودند در برخی موارد از روش‌های جایگزین برای انجام مبادلات دلاری استفاده کنند (Guzman, 2013: 5). اعمال این نوع تحریم‌ها طی سال‌های ۱۹۹۵ تا ۲۰۱۲ میلادی در قالب پنج دستورالعمل اجرایی شد که عبارت بودند از: دستورالعمل ۱۲۹۵۹ تحریم مستقیم بانکی ایران به‌منظور جلوگیری از دسترسی به دلار؛ دستورالعمل ۱۳۲۲۴ توقیف دارایی‌های ایران؛ دستورالعمل ۱۳۳۸۲ توقیف دارایی بانک‌های مربوط به برنامه اشاعه تسلیحات کشتار جمعی؛ قانون پاتریوت جلوگیری از حساب‌های واسط برای بانک‌های ایرانی به‌منظور دسترسی به دلار و دستورالعمل ۱۳۵۹۹ توفیق دارایی‌های بانک مرکزی و تمام بانک‌های ایرانی (علوی، ۱۳۹۳: ۱۸۴-۱۹۰).

تحریم ثانویه بانکی که از ژوئیه ۲۰۱۰ آغاز شد، به‌عنوان یک سیاست محدودکننده شناخته می‌شود. طبق این تحریم‌ها، بانک‌های خارجی از برقراری هرگونه تبادل مالی با بانک‌های ایرانی و ارائه دلار آمریکا به آن‌ها منع شده‌اند. هدف اصلی این اقدام، محدود کردن دسترسی ایران به نظام مالی بین‌المللی و کاهش توانایی این کشور در انجام معاملات تجاری جهانی است. پیامدهای این تحریم‌ها به‌وضوح بر اقتصاد ایران و توانایی آن در تعامل

با دیگر کشورها تأثیر گذاشته و به چالش‌های مالی جدی برای این کشور منجر شده است. به گفته براد شرمین^۱ هدف این نوع تحریم‌ها تشدید فشارهای اقتصادی و افزایش اعتراضات داخلی بود (Guzman, 2013: 5). تحریم‌های ثانویه به‌طور خاص برای محدود کردن دسترسی ایران به دلار آمریکا طراحی شده بودند و به تدریج دامنه تأثیرات آن‌ها به پرداخت‌های ارزی و سایر حوزه‌های اقتصادی گسترش یافت. این تحریم‌ها به‌نوعی به‌عنوان ابزاری برای فشار بر اقتصاد ایران عمل و در فرآیند انجام معاملات بین‌المللی، موانع جدی ایجاد کردند. با افزایش این تحریم‌ها، توانایی ایران در برقراری ارتباطات مالی با کشورهای دیگر و انجام تراکنش‌های تجاری به‌شدت محدود شد (Slavin, 2011: 4).

همچنین این حوزه از تحریم‌ها طی سال‌های ۲۰۱۰ تا ۲۰۱۳ در قالب هفت قانون مورد اجرا قرار گرفت که عبارتند از: قانون تحریم‌های جامع ایران و قانون اختیارات دفاعی با موضوع تحریم کارگزاران بانک‌های ایرانی خارج از کشور برای جلوگیری از دسترسی به دلار؛ قانون کاهش تهدیدات ایران با موضوع تحریم کارگزاران بانک‌های ایرانی به کشورهای ثالث به‌منظور تحریم انتقال وجوه حاصل از فروش نفت؛ دستورالعمل ۱۳۶۲۲ به‌منظور اعمال محدودیت‌های بیشتر علیه ایران، فروش اسکناس و طلا به بانک مرکزی این کشور را ممنوع کرد. این دستورالعمل بخشی از تلاش‌های گسترده‌تر آمریکا برای مسدود کردن دسترسی ایران به منابع مالی جهانی بود. همچنین قانون حمایت از آزادی ایران با هدف تحریم طلا و جلوگیری از استفاده ایران از درآمدهای نفتی برای خرید کالاهایی که تحت تحریم‌های آمریکا قرار داشتند؛ دستورالعمل ۱۳۶۲۸ به‌منظور توقیف دارایی‌های بانک مرکزی به دست بانک‌های خارجی وابسته به آمریکا و دستورالعمل ۱۳۶۴۵ با موضوع تحریم استفاده از ریال و پیمان‌های پولی با ایران (علوی، ۱۳۹۳: ۱۸۴-۱۹۰).

تجزیه و تحلیل تحقیق

الف- نقش رسانه‌های آمریکا در تحریم ایران

نظریه‌های مربوط به تأثیر رسانه‌ها بر سیاست خارجی در دو محور اصلی دچار تغییر و تحول

---

1. Brad Sherman

شده‌اند. در ابتدا این نظریه‌ها بر این باور بودند که رسانه‌ها تأثیر قوی و مستقیمی بر مخاطبان دارند، اما به مرور زمان به درک تأثیرات محدودتری رسیده‌اند. به عبارتی دیگر، در گذشته فرض می‌شد که رسانه‌ها به‌طور مستقیم و قوی بر افکار و رفتار مخاطبان تأثیر می‌گذارند، اما اکنون این دیدگاه کمتر مورد پذیرش قرار می‌گیرد. دومین تحول، تغییر در درک نقش مخاطب است؛ به‌جای این که مخاطب را موجودی منفعل در نظر بگیریم، اکنون بر فعالیت و توانایی او در دریافت و تفسیر پیام‌های رسانه‌ای تأکید می‌شود. این تغییرات در حوزه ارتباطات سیاسی نیز قابل مشاهده است. در این زمینه، نظریه‌های جدیدی برای تبیین رابطه میان رسانه‌های خبری و سیاست به وجود آمده است. با این حال در این نظریه‌ها گاهی رسانه‌ها به‌عنوان عوامل تأثیرگذار و گاهی به‌عنوان نهادهایی که تحت تأثیر قرار می‌گیرند شناخته می‌شوند. این تناقض نشان‌دهنده پیچیدگی‌های روابط میان رسانه‌ها و سیاست است و بیانگر این است که این دو حوزه می‌توانند به‌طور متقابل بر یکدیگر تأثیر بگذارند.

تأثیر رسانه بر سیاست

در این دیدگاه، رسانه‌ها به‌عنوان ابزاری برای ترویج اهداف سیاسی دولت تلقی می‌شوند. بر اساس این نظریه، رسانه‌های خبری می‌توانند در زمان‌های بحران و حوادث انسانی، تأثیر قابل توجهی بر روی دولت‌ها داشته باشند و آن‌ها را به اقدام و عمل ترغیب کنند. رسانه‌ها با دفاع از سیاست‌های خارجی و از طریق ارزش‌گذاری و ایجاد ارزش، می‌توانند پیام‌هایی را منتقل کرده و بر مشروعیت سیاست‌های حکومتی تأکید کنند. علاوه بر این، رسانه‌ها با برجسته‌سازی موضوعات خاص و القای پیام‌های تعیین‌شده، نقش مهمی در انتقال اطلاعات به افکار عمومی جهان ایفا می‌کنند. به این ترتیب آن‌ها به‌عنوان توجیه‌گر دولت‌ها در عرصه سیاست خارجی عمل کرده و تلاش می‌کنند پیام‌های دیپلماتیک کشورها را به مخاطبان جهانی منتقل کنند. این فعالیت‌ها نشان‌دهنده نقش کلیدی رسانه‌ها در شکل‌دهی به نظرات عمومی و حمایت از سیاست‌های حکومتی در سطح بین‌المللی است.

تأثیر سیاست بر رسانه

این نظریه چند بعد اساسی دارد که عبارت است از:

* تولید موافقت برای مردم و انتقاد از حوزه قدرت؛

* تولید موافقت برای مقامات اجرایی نسبت به تصمیمات اتخاذ شده توسط آنان؛

* تولید موافقت برای نخبگان در مواقعی که میان سیاستمداران و نخبگان بر سر یک موضوع سیاسی اختلاف نظر وجود داشته باشد.

تعامل رسانه و دیپلماسی

تعامل میان رسانه و سیاست خارجی را می‌توان در قالب سه مدل مختلف تحلیل و تبیین کرد: مدل اول: در این مدل، رسانه‌ها با رصد و بررسی اوضاع سیاسی و به دلیل ارتباط نزدیکی که با محیط سیاسی دارند، نکات مهم و حساسی را شناسایی می‌کنند که سیستم دیپلماسی باید به آن‌ها توجه کند یا نسبت به آن‌ها واکنش خاصی نشان دهد. رسانه‌ها این اطلاعات و تحلیل‌ها را به مدیریت سیاسی ارائه می‌دهند تا تصمیم‌گیری‌های مناسب انجام شود. در واقع این مدل بر نقش رسانه‌ها به‌عنوان نهادهایی تأکید می‌کند که می‌توانند به‌عنوان پل ارتباطی میان افکار عمومی و دولت عمل کنند و به حساسیت‌های سیاسی در سطح دیپلماتیک کمک کنند. این فرآیند باعث می‌شود که رسانه‌ها نه تنها به‌عنوان گزارشگران وقایع، بلکه به‌عنوان بازیگران فعال در شکل‌دهی به سیاست‌های خارجی و دیپلماتیک نیز شناخته شوند. رسانه در این مدل، به‌واسطه اشراف و تسلط رسانه بر شرایط و محیط سیاسی، این امکان را دارد که چند قدم جلوتر از دستگاه دیپلماسی حرکت کند. در حال حاضر رسانه‌هایی همچون بی‌بی‌سی، سی‌ان‌ان و فاکس نیوز چنین عملکردی دارند و تقریباً به‌عنوان منابع اصلی تصمیم‌گیرندگان در عرصه سیاست خارجی شناخته می‌شوند.

مدل دوم: در این مدل، دستگاه سیاست خارجی به رسانه‌ها جهت می‌دهد و از آن‌ها می‌خواهد که در راستای تأمین اهداف و امنیت ملی، موضوعات خاصی را پوشش دهند. در این فرآیند، رسانه‌ها بیشتر به‌عنوان مجری دستورهای دستگاه دیپلماسی عمل می‌کنند و نیازی به وجود تحلیل‌گران و صاحب‌نظران مستقل در رسانه نیست. در واقع رسانه‌ها به‌جای تحلیل

و تفسیر آزادانه، صرفاً وظیفه دارند تا پیام‌ها و منویات سیاست‌گذاران را منتقل کنند و از این طریق به تقویت سیاست‌های دولتی کمک کنند. مدل سوم: در این مدل، نوعی تعامل دوسویه و سیستماتیک میان رسانه‌ها و دستگاه سیاست خارجی شکل می‌گیرد. این تعامل می‌تواند شامل نهادهایی مانند شورای امنیت، پارلمان، کنگره و شورای روابط خارجی باشد که ممکن است در رأس تصمیم‌گیرندگان روابط خارجی قرار گیرند. در این حالت، رسانه‌ها و نهادهای سیاسی به‌طور مشترک به بررسی و تحلیل مسائل مرتبط با سیاست خارجی می‌پردازند و این همکاری می‌تواند منجر به شکل‌گیری نظرات و تصمیمات جامع‌تری در حوزه سیاست خارجی شود. این مدل بر اهمیت ارتباطات دوسویه و تأثیر متقابل رسانه‌ها و نهادهای سیاسی تأکید دارد و نشان‌دهنده نقشی است که رسانه‌ها می‌توانند در فرآیند تصمیم‌گیری‌های کلان ایفا کنند (کیمیایی و همکاران، ۱۳۹۴: ۶۴-۷۰).

امروزه میدان نبرد سیاست بین‌الملل از سطح جغرافیایی به سطح فرهنگی و ارتباطی تغییر یافته است؛ زیرا رسانه‌های مدرن نقشی اساسی در درک و تصویرسازی ایفا می‌کنند و در نتیجه ما به اندازه قدرت گرفتن رسانه‌ها از واقعیت فاصله می‌گیریم و بیش از اندازه به نمایش واقعیت ارائه شده از سوی رسانه‌ها وابسته می‌شویم (Mowlana, 2015: 84-96). فضای رسانه‌ای جدید بسیار فعال است و با روش‌های نوین و پیش‌بینی‌ناپذیر تداوم می‌یابد. رسانه‌های نوین نحوه عملکرد نهادهای دولتی، ارتباط با رهبران سیاسی و رقابت‌ها را به‌صورت بنیادینی دگرگون کرده‌اند (Brigge et al., 2017).

بر اساس نظریه امپریالیسم رسانه‌ای موقعیت ویژه دولت‌های صنعتی به‌ویژه ایالات متحده آمریکا، در تولید و گسترش رسانه‌ها موجب ساخت یک امپراتوری فرهنگی و از بین بردن استقلال فرهنگی دولت‌های ضعیف‌تر می‌شود. از نظر شیلر کارکرد امپریالیسم رسانه‌ای چیزی جز «دست‌کاری مغزها و قلب‌ها نیست»؛ هابرماس نیز آن را «تحمیل نیازهای اجتماعی» قلمداد می‌کند. از سوی دیگر ظهور غول‌های رسانه‌ای از طریق انتقال آسان‌تر و کم‌هزینه‌تر اخبار و اطلاعات باعث شده است تا سیاست‌های جنگ اطلاعاتی در بین قدرت‌های بزرگ تغییر کند؛ زیرا دخالت رسانه‌ها در امور بین‌المللی به معنای وابستگی متقابل رسانه و سیاست است (Filizcoban, 2016).

تصمیم‌سازان آمریکا از ابتدای پیدایش این کشور، وجوه قدرت نرم را در راستای توانمندی‌های خود مدنظر قرار داده‌اند، لذا آمریکا پس از جنگ سرد از چنان قدرتی برخوردار شد که توانست به یک جریان‌ساز مهم رسانه‌ای تبدیل شود و مخاطبان بی‌شماری را با خود همراه کند و از این طریق سیاست‌های خود را پیش ببرد. در واقع قدرت نرم این اجازه را به ایالات متحده آمریکا می‌داد که به اقدامات خود در اقصی نقاط جهان مشروعیت دهد و از خود چهره‌ای مثبت و خیرخواه نزد جهانیان به تصویر کشد. بر این اساس آمریکا درصدد بود با گسترش و اشاعه قدرت نرم خود، از طریق رسانه‌های دیداری و شنیداری به سه هدف خود یعنی ارتقای میزان مشروعیت نظام سیاسی در عرصه بین‌المللی، حفظ جایگاه جهانی و نهایتاً مدیریت و جهت‌دهی به افکار عمومی در راستای تثبیت ساختار هژمونیک خود دست یابد. با پیروزی انقلاب اسلامی و حذف آمریکا به‌عنوان متحد اصلی ایران، راه‌اندازی بخش فارسی رادیو صدای آمریکا در آوریل ۱۹۷۹ به‌منظور جهت دادن، به چالش کشیدن و ایجاد ناکامی و افزایش عمق نفوذ سیاست خارجی آمریکا در کشورهای هدف جزء اولین اقدامات رسانه‌ای علیه جمهوری اسلامی ایران بود (ابوالقاسمی و همکاران، ۱۴۰۰: ۱۸۷-۱۸۲).

به‌طور کلی طی چهار دهه گذشته، گرایش ایدئولوژیک رسانه‌های آمریکایی در قبال ایران، فارغ از تعلق به جناح لیبرال (سی‌ان‌ان) یا محافظه‌کار (فاکس نیوز)، همواره در تلاش بوده است تصویری مخدوش از ایران به مخاطبان خود ارائه دهد و این رویکرد در بستر تاریخی بعد از انقلاب ایران به‌طور متناوب از سوی دیگر رسانه‌ها همچون فارین افرز، فارین پالسی، نیویورک تایمز، تایم و... تکرار شده است. در دوران ریاست جمهوری جورج بوش که ایران را محور شرارت خواند، تفاوتی میان لحن تند رویدادهای نوشتاری در وزارت امور خارجه آمریکا با سایر نشریات وجود نداشت که نشان‌دهنده رویکرد خصمانه رسانه‌های ایالات متحده آمریکا در قبال جمهوری اسلامی ایران است (Dada, 2007: 36).

شبکه سی‌ان‌ان

این شبکه به‌عنوان بازتاب‌دهنده گفتمان نخبگان سیاسی آمریکا در زمینه تروریسم عمل می‌کند. سال‌هاست که ایران به‌عنوان حامی تروریسم در سطح جهانی از سوی ایالات متحده

معرفی می‌شود. رسانه‌های آمریکایی به انتشار نظرات و مواضع قانون‌گذاران و رؤسای جمهور این کشور پرداخته و تلاش دارند تا این گفتمان را تقویت کنند. با این رویکرد، رسانه‌ها نقش مهمی در شکل‌دهی به تصورات عمومی و سیاست‌های خارجی آمریکا نسبت به ایران ایفا می‌کنند و از طریق برجسته‌سازی دیدگاه‌های رسمی، تلاش می‌کنند تا افکار عمومی را نسبت به این موضوع حساس کنند. در همین راستا در دوره‌ای که حملات جهانی علیه ایران در حال کاهش بود، این شبکه با پخش تیرهای خبری در خصوص ایران با عنوان «ایران در صدر حامیان ترور باقی می‌ماند»، جمهوری اسلامی را متهم به ایجاد بی‌ثباتی در خاورمیانه از طریق تقویت گروه‌های مورد حمایتش همچون حزب‌الله لبنان و عامل اصلی منازعات در سوریه، عراق و لبنان معرفی می‌کرد (Gaouette, 2017).

به واسطه ریشه‌دار شدن ارزش‌های حقوق بشر در عرصه جهانی و پیشرفت‌های فناوری و ارتباطات، تعاملات بین رسانه‌های جمعی تأثیر عمیقی بر تحولات حقوق بشر و سیاست‌های خارجی کشورها داشته است. این تأثیرات ناشی از شکل‌گیری یک توافق نسبی درباره ارزش‌های حقوق بشری است که فراتر از مرزهای ملی وجود دارد. بر اساس یافته‌ها پوشش رسانه‌ای از موضوعات حقوق بشر تأثیری سیستماتیک بر سیاست خارجی ایالات متحده آمریکا در بعد نظامی و اقتصادی در دولت‌های ریگان و بوش داشته است (Balabanova, 2017: 193).

سی‌ان‌ان برای ارائه تصویری خاص از ایران سعی کرده است با تمام رؤسای جمهوری ایران گفتگوهای تلویزیونی ترتیب دهد و با طرح پرسش‌های خاص به القای مستقیم یا غیرمستقیم دیدگاه‌های نخبگان سیاسی ایالات متحده آمریکا در خصوص ایران بپردازد. حتی در برخی موارد انتشار اخبار جهت‌دار در دستور کار این شبکه قرار دارد. در همین زمینه سی‌ان‌ان چندین گفتگو با دکتر محمود احمدی‌نژاد انجام داد و حتی در یکی از سخنرانی‌های ایشان، به جای عبارت «تکنولوژی هسته‌ای» از واژه «تسلیمات هسته‌ای» استفاده کرد که در پی آن خبرنگار این شبکه از ایران اخراج شد (Covey & link, 2013: 153).

گزارش‌های خبری سی‌ان‌ان درباره وضعیت حقوق بشر در ایران، انگیزه‌ای قوی برای قانون‌گذاران و دولت آمریکا فراهم می‌کند تا علیه افرادی که به‌عنوان ناقضان حقوق بشر

شناخته می‌شوند، اقدامات قاطعانه‌ای اتخاذ کنند (Shannon, 2017: 114). این شبکه همچنین طی سال‌های ۲۰۰۷ تا ۲۰۲۰ بیش از ۱۲/۰۰۰ گزارش خبری در مورد جمهوری اسلامی ایران در قالب گزارش‌های تصویری و نوشتاری و موضوعات گوناگون تهیه و منتشر کرده است (CCN, 2020).

شبکه فاکس نیوز

شبکه فاکس نیوز را می‌توان ارائه‌کننده نظرات محافظه‌کاران و نومحافظه‌کاران آمریکا در مواجهه با ایران دانست. گزارش‌های این شبکه موجب شده است تا فاکس نیوز مشوق سیاست‌های خصمانه علیه ایران تلقی شود و حضور چهره‌های نومحافظه‌کار ایالات متحده آمریکا در این شبکه را می‌توان تکرار نظرات خصمانه در تقابل با جمهوری اسلامی ایران در نظر گرفت. برای مثال جان بولتون طی مصاحبه‌ای با این شبکه در خصوص برنامه هسته‌ای ایران اظهار کرد «آنچه ما به دنبال آن هستیم تحریم‌های اقتصادی است که بر برنامه تسلیحات هسته‌ای و موشکی ایران تأثیر بگذارد و سران آن را هدف قرار دهد» (Fayazmanesh, 2008)، اما به‌طور کلی این شبکه تمام فعالیت‌های منطقه‌ای ایران را با واژه تروریسم پیوند می‌زند، به‌طوری‌که جان گیسیون با انتشار مقاله‌ای، با موضوع جنگ ۳۳ روزه حزب‌الله لبنان و اسرائیل، معتقد است ایران به‌واسطه حزب‌الله لبنان به اسرائیل حمله نکرده است، بلکه به ایالات متحده آمریکا و منافع آن تاخته است (Parsi, 2007: 14). بر اساس یک نظرسنجی از مخاطبان این شبکه، دنبال‌کنندگان شبکه فاکس نیوز معتقدند ایران یک تهدید است و آمریکا باید با این تهدید برخورد کند (Dimaggio, 2010: 250).

مجله فارین افرز

مجله فارین افرز در سال ۱۹۲۲ در نیویورک با رویکردی لیبرال تأسیس شد و به‌عنوان یک نشریه تخصصی در زمینه روابط بین‌الملل فعالیت می‌کند. این مجله سالانه شش شماره منتشر کرده و به تحلیل تحولات سیاسی، اقتصادی، اجتماعی و نظامی در ایالات متحده و جهان می‌پردازد. بسیاری از ایده‌های مطرح شده در این نشریه معمولاً در سیاست‌ها و قوانین مصوب کنگره منعکس می‌شوند. شورای روابط خارجی به‌عنوان یک اندیشکده با رویکرد دوحزبی

شناخته می‌شود که هر دو گرایش لیبرال و محافظه‌کار را در خود گنجانده، اما نفوذ لیبرال‌ها در آن بیشتر احساس می‌شود؛ بنابراین جای تعجب نیست که مجله‌ای که تحت این اندیشکده منتشر می‌شود، به ترویج نظرات و دیدگاه‌های نخبگان لیبرال پرداخته و سعی دارد سیاست‌های دولت فدرال را به سمت ایده‌آل‌های حزب دموکرات هدایت کند.

بخش عمده‌ای از مخاطبان این نشریه را نخبگان و پژوهشگران حوزه سیاست خارجی در ایالات متحده تشکیل می‌دهند و مقالات آن می‌تواند تأثیرات عمیقی بر شکل‌گیری نگرش‌ها و درک‌های این نخبگان داشته باشد. محتوای نشریه «فارین افرز» تنها محدود به مباحث مرتبط با برنامه هسته‌ای ایران نیست؛ بلکه در سال‌های اخیر به شیوه‌های گوناگون به تحلیل و نقد اقدامات جمهوری اسلامی ایران پرداخته و به بررسی چالش‌های مربوط به آن کشور در عرصه‌های مختلف پرداخته است. به‌عنوان مثال در یکی از مقالات با عنوان «چگونه ترامپ باید ایران را مهار کند؟» به دولت ترامپ توصیه می‌شود که فشار اقتصادی را بر ایران حفظ کرده و دیپلماسی عمومی را به‌منظور مشروعیت‌زدایی از نظام سیاسی آن در پیش گیرد.

همچنین در مقاله‌ای دیگر بر لزوم بازگشت به راهبرد بازدارندگی در سیاست خارجی آمریکا تأکید شده است. این مقاله پیشنهاد می‌کند که به‌جای برهم زدن توافق هسته‌ای، باید بر روی اجرای دقیق‌تر آن تمرکز کرد و از ایران خواسته شود تا شفافیت و پاسخگویی بیشتری را ارائه دهد. در این زمینه، نخستین اقدام کنگره و دولت ترامپ باید افزایش تحریم‌های غیرهسته‌ای باشد که شامل برنامه‌های موشکی، نقض حقوق بشر و حمایت از تروریسم بین‌المللی می‌شود. در مرحله بعد پیشنهاد می‌شود که یک کمپین عمومی برای برجسته کردن تخلفات ایران از توافق هسته‌ای راه‌اندازی شود. همچنین تشکیل یک ائتلاف مشترک با همکاری اسرائیل و کشورهای عربی به‌منظور مقابله با ایران در نظر گرفته شده است. در پایان، دولت ترامپ باید ایران را با یک تهدید واقعی روبه‌رو کند تا بتواند سیاست‌های خود را به شکل مؤثرتری پیاده‌سازی کند.

مجله «فارین افرز» که در سال ۱۹۲۲ در نیویورک و با گرایش لیبرال تأسیس شد، به‌عنوان یک نشریه تخصصی در حوزه روابط بین‌الملل فعالیت می‌کند. این مجله به‌طور سالانه شش شماره منتشر می‌کند و به تحلیل تحولات سیاسی، اقتصادی، اجتماعی و نظامی

ایالات متحده و جهان می‌پردازد. ایده‌های مطرح شده در این نشریه معمولاً بر سیاست‌ها و قوانین مصوب کنگره تأثیرگذار هستند. با توجه به این که شورای روابط خارجی به عنوان یک اندیشکده دوحزبی شناخته می‌شود، هر دو گرایش لیبرال و محافظه‌کار در آن حضور دارند؛ اما نفوذ لیبرال‌ها در این مجموعه بیشتر است. به همین دلیل مجله‌ای که تحت این اندیشکده منتشر می‌شود، عمدتاً به ترویج افکار نخبگان لیبرال اختصاص دارد و هدف آن ارتقای سیاست‌های خارجی دولت فدرال به سمت ایده‌آل‌های حزب دموکرات است.

مخاطبان اصلی این نشریه شامل نخبگان و پژوهشگران حوزه سیاست خارجی در ایالات متحده می‌باشند و مقالات منتشر شده در آن می‌توانند تأثیر قابل توجهی بر شکل‌گیری برداشت‌ها و ادراکات نخبگان سیاست خارجی بگذارند. مجله «فارین افرز» به بررسی مسائل مختلف از جمله برنامه هسته‌ای ایران می‌پردازد. در سال‌های اخیر، این نشریه به روش‌های متعددی به تحلیل و مقابله با جمهوری اسلامی ایران پرداخته است. برای نمونه در مقاله‌ای با عنوان «چگونه ترامپ باید ایران را مهار کند؟» به دولت ترامپ توصیه شده که فشار اقتصادی بر ایران را حفظ کرده و دیپلماسی عمومی را به کار گیرد تا مشروعیت نظام سیاسی ایران را تضعیف کند. همچنین در مقاله‌ای دیگر تأکید شده که به جای لغو توافق هسته‌ای، باید اجرای سخت‌گیرانه آن با تضمین شفافیت و پاسخگویی بیشتر از سوی ایران در دستور کار قرار گیرد. در این راستا پیشنهاد شده که کنگره و دولت ترامپ در مرحله اول، فشار تحریم‌های غیرهسته‌ای (شامل برنامه‌های موشکی، نقض حقوق بشر و حمایت از تروریسم بین‌المللی) را افزایش دهند. در مرحله بعدی، تخلفات ایران از توافق هسته‌ای را از طریق راه‌اندازی یک کمپین عمومی به طور برجسته به نمایش بگذارند. پس از آن با همکاری اسرائیل و دولت‌های عربی، یک ائتلاف برای مقابله با ایران تشکیل دهند و در نهایت، ایران را با یک تهدید معتبر و جدی مواجه کنند (اعجازی و همکاران، ۱۳۹۹: ۳۷-۳۹).

ب- نقش نومحافظه‌کاران آمریکا در تحریم ایران

جنگ پیش‌دستانه علیه کشورهای محور شرارت یک پشتوانه نظری دارد. لئو اشتراوس^۱

1. Leo Strauss

فیلسوف سیاسی معتقد است تثبیت و توسعه صلح جهانی به عنوان شرطی اساسی برای مقابله با نیروهای اهریمنی تلقی می‌شود. در این راستا یکی از اهداف مهم قانون‌گذاران نومحافظه کار در ایالات متحده، تصویب تحریم‌های گسترده، بازدارنده و پیش‌دستانه علیه جمهوری اسلامی ایران است. نومحافظه کاران کنگره آمریکا جمهوری اسلامی ایران را به عنوان منبع چندین تهدید عمده تلقی می‌کنند که شامل موارد زیر است:

- صدور مبنای و آموزه‌های انقلاب اسلامی؛
- حمایت از جنبش‌های مقاومت شیعه؛
- ناامن‌سازی امنیت کشتیرانی در دریاها و آزاد؛
- نقض حقوق اقوام و اقلیت‌های قومی و مذهبی؛
- تلاش برای اکتساب، ساخت و اشاعه تسلیحات کشتار جمعی؛
- بی‌ثبات‌سازی خاورمیانه و شمال آفریقا؛
- نفوذ در آمریکای لاتین؛
- پول‌شویی و تأمین مالی فعالیت‌های غیرقانونی؛
- اشاعه موشک‌های بالستیک و برگزاری رزمایش‌های موشکی؛
- حمایت از بشار اسد در سوریه.

این تهدیدات به عنوان دلایلی برای اقدام پیش‌دستانه و استفاده از تحریم‌ها به عنوان ابزاری برای جلوگیری از گسترش نفوذ و فعالیت‌های ایران در سطح جهانی مطرح می‌شوند. از سال ۲۰۰۹، روند تصویب تحریم‌های چندجانبه علیه جمهوری اسلامی ایران به تدریج آغاز شد. در این میان، تصویب «قانون سیسادا» (قانون جامع تحریم‌ها، مسئولیت‌پذیری و محروم‌سازی علیه ایران) و تهدید به اجرای قانون «ایسا» و «قانون مقابله با دشمنان آمریکا از طریق تحریم‌ها» در تاریخ دوم اوت ۲۰۱۷ از جمله موارد مهم به‌شمار می‌آید. لئو اشتراوس معتقد بود که هر سیاستمدار کارآمد باید دارای یک حلقه مشاوران مورد اعتماد باشد؛ زیرا کسی که در گوش پادشاه پچ‌پچ می‌کند (نماد مشاوره) می‌تواند از خود پادشاه نیز تأثیرگذارتر باشد. به همین دلیل، لابی‌های رژیم صهیونیستی، به‌ویژه «آیک»^۱، در تصویب

---

1. Aipac- American Israel Public Allairs Committe

تحریم‌ها علیه ایران نقش کلیدی ایفا کرده‌اند. برخی از لابی‌های برجسته رژیم صهیونیستی در کنگره شامل کنگره صهیونیسم، سازمان جهانی صهیونیسم، کمیته امور عمومی آمریکا و اسرائیل، کنفرانس رؤسای سازمان‌های یهودی، لابی مسیحیان صهیونیست، کنگره مراقبت پنتاگون، کنفرانس امنیتی هرترلیا و مؤسسه یهود در امور امنیت ملی هستند. در طول پنج دهه اخیر، این لابی‌ها توانسته‌اند به قدری نفوذ پیدا کنند که به‌عنوان سومین حزب تأثیرگذار در ایالات متحده به شمار می‌روند. نفوذ «آپیک» در فرایند دیپلماسی تقنینی آمریکا به آن میزان با افزایش روبرو شده است که بعضی سناتورها در محافل خصوصی از آن به‌عنوان «ماه‌یچه یهودی»^۱ یاد می‌کنند. به‌عنوان مثال ارتباط نزدیک لابی «آپیک» با *هاوارد برمن*، رئیس کمیته روابط خارجی صد و یازدهمین مجلس نمایندگان، نقش مهمی در ارائه لایحه «قانون تحریم بنزین ایران» ایفا کرد. همچنین طرح اولیه «سیمادا» نیز از طریق ارتباط‌دهی و تأثیرگذاری هدفمند و منسجم لابی «آپیک» با کریستوفر داد^۲، رئیس وقت کمیته بانکی مجلس سنا، آغاز شد. یکی از خصوصیات شاخص نئوکان‌های کنگره، راه‌اندازی یک جنگ اقتصادی جامع علیه جمهوری اسلامی ایران است که به‌طور خاص شامل هماهنگی، گسترش، بهینه‌سازی و تجمیع تحریم‌ها می‌باشد. به‌عنوان مثال رایزنی قانون‌گذاران آمریکایی با هم‌تایان پارلمانی خود در اتحادیه اروپا، جنوب شرق آسیا و کشورهای همسایه ایران، با هدف ترغیب آنان به اعمال تحریم‌های اقتصادی و نفتی بر پایه اصل یکپارچه‌سازی انجام می‌گیرد. اصل هوشمندسازی نیز به شناسایی و تحریم حوزه‌های آسیب‌پذیر جمهوری اسلامی ایران در بخش‌های انرژی، اقتصادی، بانکی و مالی مربوط می‌شود. از سال ۲۰۰۹ آمریکا با ادعای مبارزه با موشک‌های قابل حمل کلاهک هسته‌ای یا تروریسم و نیز بر اساس اصل تعمیم، به گسترش تحریم‌های غیرهسته‌ای علیه اشخاص حقیقی و حقوقی وابسته به صنایع کشتیرانی، هواپیمایی، بانکی و مالی جمهوری اسلامی ایران اقدام کرده است (دل‌اورپور اقدم و دهقانی فیروزآبادی، ۱۳۹۷: ۳۵۸-۳۶۰).

-
1. Jew Muscle
  2. Haward Berman
  3. Cheristopher Dodd

پ- نقش کنگره آمریکا در تحریم ایران

تجربه نشان می‌دهد که هر زمان کنگره ایالات متحده به موضوعات مرتبط با ایران وارد شده است، رویکرد این کشور نسبت به ایران به شدت تهاجمی‌تر و سیاست‌های آن سخت‌گیرانه‌تر شده است. از زمان شروع تحریم‌ها، نقش کنگره در این زمینه باعث شده تا تحریم‌ها از حالت دوجانبه به وضعیتی چندجانبه و بین‌المللی تبدیل شود. کنگره در تلاش است تا سیاست‌های خود را در قبال ایران به صورت قانونی تنظیم کند و دیگر کشورها را نیز به تبعیت از این قوانین ملزم سازد. کامرون بر این باور است که طبق قانون اساسی، مسئولیت اصلی سیاست خارجی به طور مشترک بین رئیس‌جمهور و کنگره تقسیم شده است. او همچنین بازیگران مؤثر در تصمیم‌گیری‌های سیاست خارجی آمریکا را به چهار دسته تقسیم می‌کند که در این تقسیم‌بندی، رئیس‌جمهور در لایه اول و کنگره در لایه آخر قرار دارد. اندیشمندانی همچون ریپلی^۱ و لیندسی^۲ نیز بر این باورند که تأثیر کنگره در سیاست خارجی آمریکا غیرقابل انکار است و آن را به عنوان یک عامل کلیدی در تعیین و اجرای سیاست‌های خارجی این کشور می‌شناسند. این تأثیرگذاری کنگره به ویژه در مورد ایران، نشان‌دهنده نقش حیاتی این نهاد در تعیین خط‌مشی‌های کلان و نیز جلب حمایت بین‌المللی برای تحریم‌ها و اقدامات تهاجمی علیه جمهوری اسلامی ایران است.

«غیرممکن است سیاست خارجی آمریکا را بدون در نظر گرفتن کنگره کاملاً درک کرد». کارتر^۳ و اسکات^۴ نیز معتقدند در حوزه رفتارهای سیاست خارجی کنگره، سه نوع رفتار قابل شناسایی است: فعالیت^۵، قاطعیت^۶ و پشتنازی^۷. آن‌ها با ترکیب این رفتارها به ارائه چهار مدل رفتاری از کنگره در مسائل مربوط به سیاست خارجی پرداختند:

- کنگره رقابتی^۸؛ در این کنگره، شاهد فعالیت و جسارت بالایی هستیم که به طور مستقیم

-
1. Randall Ripley
  2. Jumes Lindsay
  3. Carter
  4. Escat
  5. Activity
  6. Asserivenss
  7. Entrepreneurship
  8. Competitive Congress

سیاست‌های رئیس‌جمهور را به چالش می‌کشد. این وضعیت به‌وضوح نشان‌دهنده احیای مجدد قدرت و نفوذ کنگره است.

- کنگره عقب‌نشسته^۱؛ تابع تصمیمات رئیس‌جمهور و حامی او و غیرفعال است که بازتاب‌دهنده یک کنگره تسلیم و سازش‌پذیر با تمرکز بیشتر به سیاست‌های داخلی است.

- کنگره حمایتی^۲؛ عمده فعالیت این کنگره بر جسارت کمتر ترکیب شده است و نشان می‌دهد که کنگره با رئیس‌جمهور برای رسیدن به اهداف سیاسی مشترک همکاری می‌کند.

- کنگره استراتژیک^۳؛ فعالیت کمتر با جسارت بیشتر ترکیب می‌شود و مشاجرات خود را با رئیس‌جمهور با دقت بیشتری انتخاب می‌کند، اما مایل است تا اولویت‌های سیاست خارجی رئیس‌جمهور را به چالش بکشد.

آن‌ها در نهایت به این نتیجه می‌رسند که هرچند پس از جنگ جهانی دوم، فعالیت کنگره در برخی موارد کاهش یافته است، اما در عوض، شهامت و قاطعیت آن افزایش یافته است. به‌طور خاص، کنگره توانسته است سیاست‌های رئیس‌جمهور را به چالش بکشد و بر روی تصمیمات کلیدی تأثیر بگذارد. این تغییر در رویکرد کنگره نشان‌دهنده تأثیرگذاری روزافزون آن در تعیین خط‌مشی‌های کلان و انطباق سیاست‌های خارجی با نظرات و نیازهای خود است (دهشیار و مرادی، ۱۳۹۶: ۸۴-۸۷).

هر قانونی برای تصویب باید تأیید دو مجلس سنا و نمایندگان کنگره را کسب کند. کنگره دارای چهار نوع کمیته است: کمیته‌های اصلی، فرعی، مشترک و کمیته کنفرانس. همچنین کنگره طبق قانون اساسی دو نوع قدرت دارد: قدرت‌های تصریح شده^۴ و قدرت‌های ضمنی^۵. قدرت‌های تعیین شده در فصل اول بخش هشتم و همچنین فصول پنجم و هفتم قانون اساسی ایالات متحده، به تعداد ۲۸ مورد می‌رسند. این قدرت‌ها شامل موارد زیر هستند: تصویب و جمع‌آوری مالیات‌ها، تعیین عوارض گمرکی و تعرفه‌ها، تنظیم روابط با کشورهای خارجی، اعلام جنگ، تأسیس و حمایت از ارتش و تأیید نامزدهای پیشنهادی رئیس‌جمهور

-
1. Disengaged Congress
  2. Supportive Congress
  3. Strategic Congress
  4. Expressed
  5. Implied

برای سمت‌های فدرالی و فرماندهی پایگاه‌های نظامی در نقاط مختلف جهان. تمامی این نهادها به‌عنوان مجریان سیاست خارجی آمریکا عمل می‌کنند. علاوه بر این، طبق بخش دوم از فصل دوم قانون اساسی، رئیس‌جمهور برای تصویب معاهداتی که به مذاکره رسیده، نیازمند مشورت و رضایت مجلس سنا با دوسوم آرا است. قدرت‌های ضمنی نیز از بند پایانی بخش هشتم فصل اول قانون اساسی ناشی می‌شوند که به‌کنگره اجازه می‌دهد در مواقع ضروری و مقتضی، قوانین لازم را به تصویب برساند (Norman, 2017: 2-7).

تحریم‌هایی که کنگره ایالات متحده علیه جمهوری اسلامی ایران از سال ۲۰۱۰ به بعد وضع کرده، شامل شش قانون و مصوبات مختلف است. این مجموعه تحریم‌ها به‌منظور مقابله با فعالیت‌های ایران و محدود کردن نفوذ آن طراحی شده و به موارد زیر تقسیم می‌شود:

* **قانون سیسادا^۱ (تحریم انرژی و مبادلات مالی):** این قانون در تاریخ ۱ ژوئیه ۲۰۱۰ به تصویب رسید و تمرکز آن بر تحریم افرادی است که با بخش انرژی ایران در ارتباط هستند. به‌ویژه در بخش هفتم این قانون، صراحتاً فروش سوخت هواپیما و سایر محصولات سوختی به ایران ممنوع شده است.

* **قانون اینکسنا^۲ (منع گسترش سلاح هسته‌ای ایران، سوریه و کره شمالی):** این قانون که نخستین بار در سال ۱۹۹۹ تصویب و سپس در سال ۲۰۱۱ مورد بازنگری قرار گرفت، به‌منظور اعمال تحریم بر روی فعالیت‌های هسته‌ای کشورهای مشخصی به اجرا درآمده است. هدف اصلی این قانون جلوگیری از گسترش برنامه‌های هسته‌ای غیرمجاز و تأمین امنیت بین‌المللی است.

* **قانون میهن‌پرستی^۳:** این قانون که در تاریخ ۲۶ اکتبر ۲۰۰۱ (پس از حملات ۱۱ سپتامبر) تصویب و در ۲۱ نوامبر ۲۰۱۱ اصلاح شده است، با هدف دسترسی به سیستم‌های بانکی و مبارزه با پول‌شویی و افزایش امنیت شهروندان وضع شده است.

* **قانون اختیار دفاع ملی^۴:** این قانون که در ۳۱ دسامبر ۲۰۱۱ تصویب شد، به بهانه

---

1. Comprehensive Iran Sanctions Accountability, and Divestment
2. Iran, North Korea and Syria Nonproliferation
3. Patriot Sunset Extension
4. National Defense Authorization Act (NDAA)

غنی‌سازی اتمی ایران و تهدید ایران برای انسداد تنگه هرمز، هدف آن محرومیت ایران از منابع درآمدی است.

* **قانون کاهش تهدید ایران و حقوق بشر سوریه**^۱: این قانون در آگوست ۲۰۱۲ به بهانه وضعیت حقوق بشر در ایران و سوریه تصویب شده و هدف آن جلوگیری از اشاعه سلاح‌های کشتار جمعی است.

* **قانون آزادی و منع گسترش تبلیغاتی ایران**^۲: این قانون که در پایان سال ۲۰۱۲ به تصویب رسید، بخشی از قانون «اختیار دفاع ملی ۲۰۱۲» است و هدف آن بستن تمامی راه‌های تحریمی ایران به‌ویژه در حوزه کشتیرانی بوده است.

بیشتر تحریم‌هایی که کنگره به‌منظور مقابله با ایران تصویب کرده، از دسته تحریم‌های ثانویه به شمار می‌روند. این تحریم‌ها به‌گونه‌ای تنظیم شده‌اند که شامل تمامی دولت‌ها و شرکت‌هایی باشد که به‌طور غیرقانونی با ایران در تعامل هستند و برای این متخلفان عواقب و مجازات‌های سنگینی را به همراه دارند.

ت- نقش وزارت خزانه‌داری آمریکا با محوریت اوفک در تحریم ایران
وزارت خزانه‌داری ایالات متحده یکی از ۱۵ نهاد کلیدی دولت فدرال است که هدف اصلی آن ایجاد یک اقتصاد پایدار و پویا، افزایش فرصت‌های شغلی و تقویت رشد اقتصادی کشور است. این وزارتخانه همچنین بر بهبود تعادل اقتصادی داخلی و خارجی تمرکز دارد و با مقابله با تهدیدات مختلف، امنیت ملی را تقویت می‌کند. علاوه بر این، مدیریت بهینه منابع مالی و پولی کشور نیز از وظایف مهم این نهاد به‌شمار می‌آید. یکی از بخش‌های مهم این وزارتخانه، «اداره کنترل دارایی‌های خارجی آمریکا» (OFAC³) است که مسئولیت اصلی آن نظارت و ارزیابی عملکرد تحریم‌ها و صدور دستورات اجرایی علیه کشورهای هدف است. تفاوت اصلی بین کنگره و وزارت خزانه‌داری در شدت فرامرزی بودن تحریم‌ها قابل مشاهده است؛ به این معنا که تحریم‌های کنگره معمولاً گسترده‌تر و شامل‌تر از تحریم‌های

---

1. Iran Threat Reduction and Syria Human Right
2. Iran Freedom and Caunter Proliferation (IFCP)
3. Office of Foreign Assets Control

وزارت خزانهداری هستند. در واقع آثار تحریم‌های کنگره بیشتر در حوزه‌هایی نظیر بانکداری، نفت، هواپیمایی و کشتیرانی نمایان می‌شود، زیرا این صنایع به شدت به تکنولوژی و صنعت غرب وابسته هستند (علوی و امیری، ۱۳۹۵: ۷۳-۸۱).

تاریخچه اوفک

حضور وزارت خزانهداری ایالات متحده در وضع تحریم‌های اقتصادی به جنگ ۱۸۱۲ بازمی‌گردد، زمانی که آلبرت گالتین^۱، وزیر خزانهداری وقت، در پاسخ به آزار ملوانان آمریکایی، تحریم‌هایی علیه بریتانیا وضع کرد. در دسامبر ۱۹۵۰، «اداره کنترل دارایی‌های خارجی (OFAC)» به‌عنوان واحدی مستقل از وزارت خزانهداری تأسیس شد. قبل از آن، نهادهایی با وظایف مشابه با عناوین مختلف فعالیت می‌کردند؛ از جمله «دفتر کنترل اموال خارجی» که از سال ۱۹۴۰ تا ۱۹۴۷ و «دفترداری بین‌المللی» که از سال ۱۹۴۷ تا ۱۹۵۰ مسئولیت‌های مشابه را بر عهده داشتند. دفتر کنترل اموال خارجی با فرمان اجرایی ۸۳۸۹ ریاست جمهوری، به‌عنوان واحدی از وزارت خزانهداری ایالات متحده در ۱۰ آوریل ۱۹۴۰ تأسیس شد. این دفتر در دوران جنگ جهانی دوم نظارت بر واردات را بر عهده داشت و محدودیت‌هایی بر تجارت با کشورهای دشمن اعمال می‌کرد. همچنین این سازمان در اجرای فهرست سیاه (سیاه‌لیست) شرکت‌ها و افراد نیز مشارکت داشت.

در سال ۱۹۴۷، دفتر کنترل اموال خارجی با انتقال دستورالعمل‌های آن به آژانس تازه تأسیس دفتر دارایی‌های بین‌المللی منحل شد. در سال ۱۹۴۸، اجرای اقدامات مربوط به بلوکه کردن اموال خارجی به یکی از دپارتمان‌های وزارت دادگستری منتقل شد. در سال ۱۹۵۰ به دستور وزارت خزانهداری ایالات متحده، دایره دفتر کنترل دارایی‌های خارجی در دفتر اموال بین‌المللی تأسیس شد. این اقدام پس از ورود چین به جنگ دو کره و به دنبال دستور هری ترومن، رئیس‌جمهور وقت آمریکا، برای مسدود کردن تمامی دارایی‌های متعلق به چین و کره شمالی که تحت اختیار آمریکا بودند، صورت گرفت. این دفتر علاوه بر مسدود کردن دارایی‌های چین و کره شمالی، مقرراتی را اجرایی و فرمان‌های جدیدی تحت قانون تجارت

---

1. Albert Gallatin

با دشمن صادر کرد.

سازوکار اوفک

اوفک یک آژانس اجرایی، اطلاعاتی و مالی است که زیرمجموعه وزارت خزانه‌داری محسوب می‌شود و وظیفه‌اش برنامه‌ریزی و اجرای تحریم‌های اقتصادی و تجاری در حمایت از اهداف امنیت ملی و سیاست خارجی آمریکاست. اوفک (دفتر کنترل دارایی‌های خارجی) با استفاده از اختیارات ریاست جمهوری و در شرایط اضطراری، اقداماتی را علیه دولت‌های خارجی و همچنین سازمان‌ها و افرادی که تهدیدی برای امنیت ملی ایالات متحده به شمار می‌روند، به اجرا می‌گذارد. این نهاد که بخشی از وزارت خزانه‌داری ایالات متحده محسوب می‌شود، تحت نظارت و حمایت دفتر اطلاعات مالی و مبارزه با تروریسم فعالیت کرده و عمدتاً متشکل از وکلا و متخصصان اطلاعاتی است. بسیاری از اهداف اوفک در هماهنگی با سیاست‌های کاخ سفید قرار دارد، بیشترین موارد فردی در نتیجه بررسی‌های گسترده دفتر هدف‌گذاری جهانی^۱ اوفک ایجاد می‌شود. اوفک به‌عنوان یکی از قدیمی‌ترین و ناشناخته‌ترین آژانس‌های دولتی، بیش از نیم‌قرن از فعالیتش می‌گذرد و نقش چشم‌گیری در سیاست خارجی آمریکا به‌عنوان اهرم دولت بازی می‌کند. این آژانس قادر است تا مالیات‌های عمده‌ای را علیه نهادهایی وضع کند که در تقابل با دولت آمریکا هستند؛ از جمله وضع جریمه‌های بسیار سنگین، بلوکه کردن دارایی‌ها و منع فعالیت نهادهای متخاصم در آمریکا.

اختیارات اوفک

در کنار قوانین مرتبط با تجارت با دشمن و تعدادی از وضعیت‌های اضطراری ملی که در حال حاضر در حال اجرا هستند، اوفک (دفتر کنترل دارایی‌های خارجی) اختیارات خود را از مجموعه‌ای از قوانین فدرال ایالات متحده کسب می‌کند که به تحریم‌ها و ممنوعیت‌ها اختصاص یافته‌اند.

- در خصوص اجرای تحریم‌ها اوفک از آن دسته «دادوستدهای غیرقانونی» جلوگیری

---

1. Global Targeting Office (OGT)

می‌کند که توسط این سازمان به‌عنوان دادوستدهای مالی و تجاری شناخته می‌شود و همچنین معاملاتی که آمریکایی‌ها بدون اجازه اوفک در آن شرکت داشته باشند.

- اوفک می‌تواند در مورد معاملات ممنوعه انعطاف‌پذیری داشته باشد. این انعطاف‌پذیری می‌تواند به‌صورت صدور مجوز کلی برای برخی از انواع معاملات یا اعطای مجوزهای خاص برای معاملات خاص صورت گیرد.

- اوفک (دفتر کنترل دارایی‌های خارجی) برنامه‌های تحریمی اقتصادی را با هدف دستیابی به اهداف امنیت ملی و سیاست خارجی ایالات متحده پیاده‌سازی می‌کند. این برنامه‌ها شامل مسدود کردن دارایی‌ها و محدودیت‌های مالی و تجاری علیه کشورهای خاص، گروه‌ها، افراد و تجارت‌ها می‌باشد.

- بر اساس قانون «اختیارات اقتصادی در شرایط اضطراری»^۱، رئیس‌جمهور آمریکا قادر است در شرایط اضطراری ملی از برداشت دارایی‌های کشورهای دیگر که تحت اختیارات آمریکاست، جلوگیری کند. این حکم پس از طریق اوفک و اجرا و صدور مقرراتی خاص و انتقال به مؤسسات مالی اجرایی می‌شود (ایسنا، ۱۳۹۵).

افراد تحت پوشش قانون اوفک

- اشخاصی که در خاک آمریکا حضور دارند (با هر وضعیت مهاجرتی)؛
- اشخاصی که تبعه آمریکا هستند؛ چه در داخل یا خارج از آمریکا زندگی می‌کنند؛
- افرادی که اقامت دائم (گرین کارت) آمریکا داشته باشند؛ فارغ از این که در داخل یا خارج از آمریکا زندگی می‌کند؛
- شرکت‌های سازمان‌یافته بر پایه قوانین آمریکا که شامل شعب خارجی آنها نیز می‌شود.

محدودیت‌های مالی و سرمایه‌گذاری

- سرمایه‌گذاری جدید در آمریکا؛
- سرمایه‌گذاری روی املاک تحت نظارت دولت ایران؛
- خرید، فروش، حمل و نقل، معارفه، دلالی، تأیید، تأمین مالی، تسهیل یا تضمین موضوع کالا

---

1. International Emergency Economic Powers Act (IEEPA)

یا خدمات ایرانی یا متعلق به دولت ایران؛

- دریافت هزینه و سود بر وام‌های موجود در ایران، مگر در صورت دریافت مجوز مخصوص از اوفک؛

- تجارت یا تأمین مالی صادرات نفت ایران و محصولات پالایش شده نفتی از این کشور.

محدودیت‌های وارداتی از ایران

- واردات کالا یا خدمات ساخت ایران به آمریکا؛

- واردات کالا یا خدمات متعلق یا تحت نظارت دولت ایران به آمریکا؛

- ارائه سرمایه، تأیید، تسهیل یا تضمین معاملات به این معنا که نمی‌توان به یک فرد یا شرکت در واردات کالا یا خدمات ساخت ایران کمک کرد.

این محدودیت‌ها فقط واردات مستقیم از ایران را دربر نمی‌گیرد، بلکه دربرگیرنده واردات از کشور ثالث به آمریکا و در عین زمان واردات به منظور انتقال از ایران به آمریکا برای کشور دیگر نیز می‌شود. تنها تحت شرایطی خاص می‌توان کالاهای ساخت یک کشور دیگر شامل مواد اولیه ایرانی را به آمریکا وارد کرد.

محدودیت‌های صادراتی به ایران

- صادرات فناوری، کالا و خدمات به ایران؛

- صادرات فناوری، کالا و خدمات به دولت ایران؛

- صادرات کالا، فناوری و خدمات از آمریکا به یک کشور ثالث، در صورتی که بدانید یا

مشخص باشد این مواد برای ارسال مستقیم و غیرمستقیم به ایران است؛

- صادرات کالا، فناوری و خدمات از ایالات متحده به یک کشور ثالث زمانی مغایر با

تحریم‌های ایران نخواهد بود که این اقدام به‌طور قابل توجهی تغییر یافته و به شکل یک

کالای خارجی درآمده باشند، سپس به ایران ارسال شوند.

اخذ مجوز اوفک

مجوز اوفک اجازه‌ای مبنی بر انجام معامله است که در غیر این صورت ممنوع است. در واقع هر نوع صادرات، واردات یا معامله‌ای مربوط به ایران که واجد شرایط یکی از موارد استثناء نباشد، ممنوع است؛ مگر آن که شما مجوز اوفک داشته باشید. مجوزهای اوفک به دو نوع عام و خاص تقسیم می‌شود:

– **مجوز عام:** مجوزی است که به همه این اجازه را می‌دهد که یک نوع معامله خاص را بدون نیاز به دریافت مجوز انجام دهند. اوفک تاکنون فقط دو مجوز عام در رابطه با تحریم‌های ایران صادر کرده است:

• مجوز عام شماره یک (دسامبر ۲۰۰۳) که در پاسخ به زلزله بم به مدت ۹۰ روز به همه آمریکایی‌ها اجازه کمک‌های مالی با اهداف انسان‌دوستانه و بازسازی را داد. این مجوز عامل باطل شده است و دیگر اعمال نمی‌شود.

• مجوز عام شماره دو (مصوب ۲۲ اوت ۲۰۰۶) به کارمندان شش سازمان بین‌المللی^۱ این اجازه را می‌دهد در معاملاتی که به‌طور مستقیم یا غیرمستقیم با ایران مرتبط است و برای انجام وظایف شغلی آنان ضروری است، مشارکت کنند، مشروط به آن که منجر به انتقال پول یا ایجاد اعتباری در یک بانک آمریکایی نشود.

– **مجوز خاص:** یک اجازه‌نامه کتبی است که در پاسخ به درخواست کتبی برای دریافت مجوز انجام یک معامله خصوصی توسط اوفک برای یک شخص یا شرکت صادر می‌شود. مجوز از اداره سرمایه‌های خارجی ایالات متحده آمریکا درخواست می‌شود که بسیار پیچیده، زمان‌بر و نیازمند احراز شرایط هویتی درخواست‌کننده (آدرس پستی، توضیح کامل معامله با تمام جزئیات صادرات یا واردات) است و باید به این پرسش پاسخ دهد که این قرارداد چرا و چگونه می‌تواند تحت شرایط تحریمی ایران مجاز باشد (Non Name, 2011: 3-21).

---

۱. سازمان ملل، بانک جهانی، صندوق بین‌المللی پول، آژانس بین‌المللی انرژی اتمی، سازمان جهان کار، سازمان بهداشت جهانی

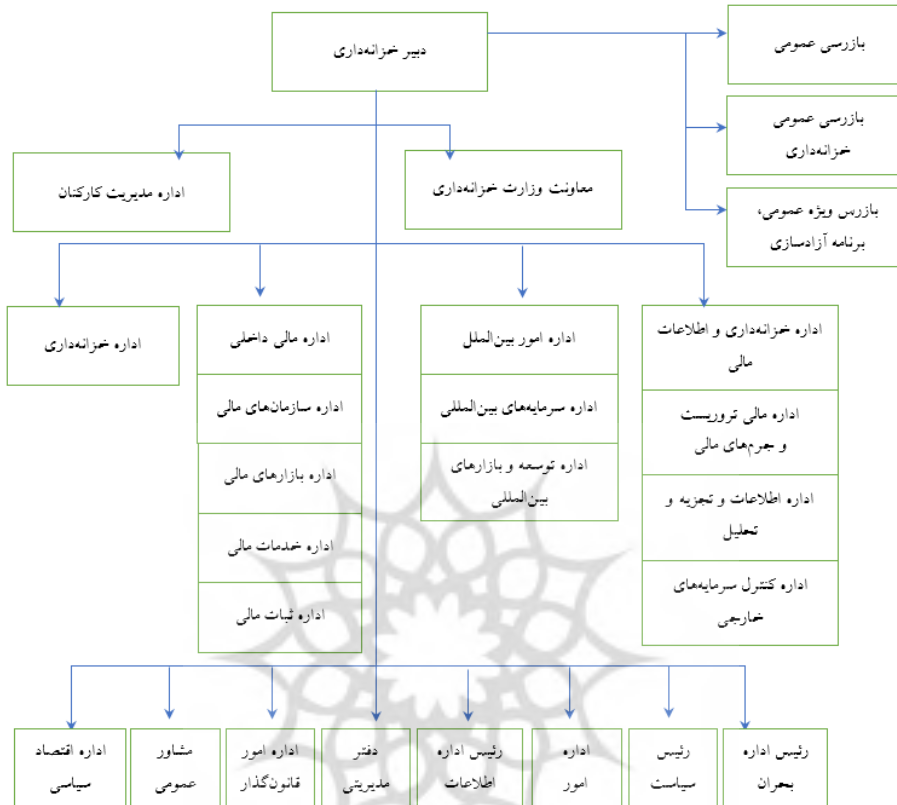
تحریم‌های مالی و تجاری علیه ایران که از سوی آمریکا اعمال شد، موجب شده است که تمامی ساکنان دائمی (دارای گرین کارت)، شهروندان آمریکایی و شرکت‌های تجاری از جمله سازمان‌های غیرانتفاعی ثبت‌شده در آمریکا (صرف‌نظر از محل استقرارشان) و همچنین تمامی شعبات خارجی این شرکت‌ها در دیگر کشورها، پیش از هرگونه اقدام مالی نیاز به دریافت مجوز کتبی از دایره کنترل دارایی‌های خارجی (اوفک) داشته باشند. این مجوز برای ارسال و دریافت پول یا بسیاری از کالاها و خدمات به ایران الزامی است. برای معاملات مالی بالای ۱۰,۰۰۰ دلار آمریکا یا حتی مبالغ کمتر که به‌طور مکرر انجام می‌شوند، نیز باید مجوزی از این اداره اخذ گردد. برای درخواست این مجوز و روشن شدن مسئله، افراد یا شرکت‌ها با ارسال یک نامه کوتاه و دقیق باید از این اداره استعلام بگیرند که پاسخ به این درخواست شش ماه یا بیشتر به طول می‌انجامد. افرادی که بدون دریافت مجوز اقدام به معامله با ایران کرده‌اند، بهتر است قبل از آنکه مقامات آمریکایی از این موضوع آگاه شوند، به‌طور داوطلبانه این اطلاعات را اعلام کنند؛ زیرا این اقدام می‌تواند از پیامدهای قانونی و تحریمی احتمالی جلوگیری کند؛ زیرا به معنای همکاری با اوفک در نظر گرفته می‌شود و در کاهش جریمه مؤثر خواهد بود. اوفک بنا به مورد و سوابق افراد یا شرکت‌ها جریمه‌های متفاوتی در نظر می‌گیرد. با این حال در بسیاری از مواقع ممکن است این اقدامات تنها به ارسال یک نامه اخطار محدود شود. این اداره ممکن است به‌طور عمدی در معاملات کوچک و تکراری دخالتی نکند، اما در طولانی‌مدت و از طریق نظارت نامحسوس بر این موارد، ناگهان وارد عمل شده و جریمه‌هایی را اعمال کند. فهرست سرویس‌ها، کالاها و مبالغ غیرمجاز و مجاز به‌صورت سالانه و بنا به دلایل سیاسی در حال تغییر است.

در عرصه بین‌الملل، یکی از مهم‌ترین وظایف ارتباطات بانکی، تسهیل نقل و انتقال پول است. علاوه بر آن این ارتباطات، خدمات دیگری نظیر ضمانت‌نامه‌ها و اعتبارات اسنادی را نیز ارائه می‌دهند که در تسهیل تجارت بین‌المللی، نقش کلیدی بازی می‌کند. در نتیجه در آن بازه زمانی که ارتباطات بانک‌های خارجی با بانک‌های یک کشور قطع می‌گردد، این موضوع نه تنها در نقل و انتقال وجه اختلال ایجاد می‌کند، بلکه بر فرآیندهای صادرات،

واردات، اعتبارات اسنادی بلندمدت^۱ و جذب سرمایه گذاری خارجی نیز تأثیر می گذارد. تحریم های بانکی به عنوان ابزاری برای هدف قرار دادن وابستگی کشورها به ارتباطات بانکی با بانک های خارجی عمل می کنند. این وابستگی به نوبه خود ناشی از وابستگی به صادرات، واردات و سرمایه گذاری خارجی است. به همین دلیل، کشورهایی که وابستگی اقتصادی کمتری به تجارت خارجی دارند، به همان نسبت نیز وابستگی کمتری به بانک های خارجی خواهند داشت. در شرایطی که تعاملات اقتصادی جهانی به خدمات بانکی به شدت وابسته باشد، تحریم های بانکی به عنوان قوی ترین نوع تحریم ها شناخته می شوند و می توانند موجب اختلالات جدی در تجارت کشور هدف شوند. این نوع تحریم ها به دلیل ویژگی های خاص خود از سایر تحریم ها متمایز می شوند:

- تعداد محدود بانک های خارجی در مقایسه با عناصر فعال در حوزه تجارت خارجی؛
- وجود قوانین و مقررات بین المللی مربوط به تجارت و سرمایه گذاری که توسط نهادهای جهانی وضع شده و به افزایش وابستگی تجارت خارجی به فعالیت های بانکی منجر شده است؛
- سرعت بالای اجرای تحریم های بانکی نسبت به سایر انواع تحریم ها؛
- نظارت و رصد دقیق بر مبادلات مالی، شناسایی ناقضان قوانین و اعمال مجازات های سخت؛
- عدم تمایل بانک ها به پذیرش ریسک در خصوص نقض قوانین تحریمی؛
- تبعیت بخش خصوصی از قوانین بین المللی نظام بانکی جهان (Hufbauer et al., 2007: 44-57).

نمودار ۱- ساختار وزارت خزانه‌داری ایالات متحده آمریکا

منبع: سایت وزارت خزانه‌داری آمریکا به آدرس www.treasury.gov

نتیجه‌گیری

نتایج بررسی فرضیه تحقیق نشان می‌دهد ایالات متحده آمریکا ضمن حفظ کارکرد اصلی تحریم‌ها (مهار و تغییر رفتار در حکومت ایران) تلاش می‌کند از این روش در جهت سرنگونی جمهوری اسلامی ایران نیز بهره‌برد. اثر سلاح تحریمی آمریکا را می‌توان در دو بازوی قدرتمند این کشور یعنی کنگره و وزارت خزانه‌داری مشاهده کرد، این سلاح از یک سو با قدرت گرفتن نومحافظه‌کاران کنگره، بعد از یازده سپتامبر، در قالب یک دیپلماسی پیش‌دستانه و از طریق ابزارهایی همچون لوایح و قطعنامه‌های کنگره، نظارت قانونی بر اجرای لوایح، اجرای دیپلماسی عمومی (با بهره‌گیری از توان لابی‌های صهیونیستی، مراکز تحقیقاتی

و اندیشکده‌ها، رسانه‌های جمعی و صدور بیانیه) و قدرت رسانه‌ای در راستای تنظیم و اعمال تحریم‌های بین‌المللی علیه ایران بیش از پیش فعال شده است، اما از سوی دیگر وزارت خزانه‌داری آمریکا با محوریت اداره کنترل دارایی‌های خارجی این کشور (اوفک)، به واسطه نفوذ بالای اطلاعاتی، تکنولوژیکی و قدرت مسلط دلار بر مبادلات جهانی و ایجاد مکانیزم قانونی به منظور شناسایی و مجازات اشخاص حقیقی و حقوقی همکار با جمهوری اسلامی ایران، ضمن نظارت شدید بر کلیه مبادلات تجاری منتج به ایران در صورت لزوم و با استفاده از ابزارهای اطلاعاتی و قانونی می‌تواند نسبت به کشف و انسداد مسیرهای تجاری اقدام کند. همچنین به نظر می‌رسد ارتباط میان امر سیاست و رسانه در ایالات متحده آمریکا به‌ویژه در چرخش‌های سیاسی در مراکز قدرت این کشور (کنگره، ریاست جمهوری)، میان دو جناح محافظه‌کار و لیبرال از این حیث قابل تأمل باشد که بررسی تفاوت‌های نظری منبث از اندیشکده‌های این احزاب (دموکرات و جمهوری‌خواه) به‌ویژه در حوزه تحریم‌ها، این امکان را برای جمهوری اسلامی ایران فراهم می‌کند تا با واکاوی دقیق رویکردهای رسانه‌ای آنان و روش‌های اجرایی منتج به آن رویکردها، به میزان قابل توجهی کنش‌های آتی آمریکا را پیش‌بینی و خنثی کند. لیکن با وجود صدمات بسیار شدید و غیرقابل انکار نظام تحریم‌ها بر پیکره جامعه و اقتصاد ایران طی دهه‌های مختلف، به دلیل وجود عوامل و نشانه‌هایی همچون تشدید پلکانی مکانیزم تحریم‌ها به سبب عدم موفقیت در تحقق اهداف اولیه و عدم تغییر در رفتار سوژه تحریمی، دشوار شدن مسیر ایالات متحده آمریکا در اغناء و همراه‌سازی سایر کشورها با خود، محروم شدن سایر کشورها از بازارهای ایران در فضای رقابتی اقتصاد جهانی در صورت همراهی با آمریکا، تلاش دیگر کشورها به‌ویژه قدرت‌های نوظهور اقتصادی، برای فعالیت در اقتصاد ایران و افزایش سهم خود در این بازار و همچنین افزایش توانایی روزافزون جمهوری اسلامی ایران در کشف و ایجاد ابزار و مسیرهای مختلف در راستای دور زدن تحریم‌ها در بستر اقتصاد درهم‌تنیده جهانی، به نظر می‌رسد علاوه بر تحت تأثیر قرار دادن کارایی و اثربخشی فرآیند تحریم‌ها نسبت به سال‌های گذشته، چگونگی تداوم و استمرار این روند را در آینده دستخوش تغییر و تحول اساسی خواهد کرد.

تعارض منافع

تعارض منافع ندارم.

ORCID

Mohammad Sajad Speri <https://orcid.org/0000-0002-3326-1755>
Hamidreza Shirzad <https://orcid.org/0000-0002-3469-144X>

منابع

- آرمن، سیدعزیز و همکاران، (۱۳۹۷)، «بررسی اثر تحریم‌های جامع شورای امنیت بر حجم تجارت ایران و کشورهای منتخب با تمرکز بر اثر وقوع بحران مالی اخیر»، *فصلنامه راهبرد توسعه*، سال چهاردهم، شماره ۱، (پیاپی ۵۳)، صص ۱۹۲-۱۹۳.
- ابوالقاسمی، میثم و همکاران، (۱۴۰۰)، «واکاوی نقش رسانه‌ها در افزایش قدرت نرم ایالات متحده آمریکا (نمونه موردی ایران)»، *فصلنامه علمی پژوهشی پژوهش‌های سیاسی جهان/اسلام*، دوره ۱۱، شماره ۴، صص ۱۸۲-۱۸۷.
- اوفک بزرگترین سد اجرای مطلوب برجام، www.isna.ir/News/95050113516/.
- بی‌نا، (۱۳۹۷)، «آثار تحریم‌ها بر صنعت بیمه کشور»، *ماهنامه افق بیمه*، (پیاپی ۲۹)، تیر و مرداد، صص ۲۵-۳۰.
- اعجازی، احسان و همکاران، (۱۳۹۹)، «تاثیر رسانه‌های اصلی ایالات متحده بر سیاست خارجی آمریکا در قبال ایران (۲۰۲۰-۲۰۰۷)»، *فصلنامه مطالعات بین‌المللی*، سال شانزدهم، دوره ۶۴، شماره ۴، صص ۳۷-۳۹.
- دلاورپور اقدم، مصطفی و سید جلال دهقانی فیروزآبادی، (۱۳۹۶)، «دیپلماسی تقنینی کنگره آمریکا در قبال جمهوری اسلامی ایران (بررسی موردی تحریم‌ها)»، *فصلنامه مجلس و راهبرد*، سال بیستم و پنجم، شماره ۹۶، زمستان، صص ۳۵۸-۳۶۰.

- دهشیار، حسین و حسین مرادی، (۱۳۹۶)، «نقش راهبردی کنگره در تعیین سیاست‌های آمریکا در قبال ایران در دوران اوباما»، *فصلنامه رهیافت انقلاب اسلامی*، سال یازدهم، شماره ۴۰، پاییز، صص ۸۴۸۷.
- علوی، سید یحیی و داریوش امیری، (۱۳۹۵)، «نقش کنگره و وزارت خزانه‌داری آمریکا در اعمال تحریم‌های اقتصادی علیه جمهوری اسلامی ایران»، *فصلنامه رهیافت انقلاب اسلامی*، سال دهم، شماره ۳۴، بهار، صص ۷۳۸۱.
- علوی، سید یحیی، (۱۳۹۳)، «واکاوی ساختار تحریم‌های بانکی آمریکا و الزامات رفع آن در مذاکرات جامع هسته‌ای»، *فصلنامه آفاق امنیت*، سال هفتم، شماره ۲۵، زمستان، صص ۱۸۴-۱۹۰.
- قنبرلو، عبد...، (۱۳۹۷)، «مبنای نظری تحریم‌های مربوط به برنامه هسته‌ای ایران: مقایسه دیپلماسی دولت‌های ترامپ و اوباما»، *فصلنامه مطالعات راهبردی*، سال بیست و یکم، شماره ۲، تابستان، صص ۷۸-۸۰.
- کیمیایی، رضا و همکاران، (۱۳۹۴)، «روش‌های اطلاع‌رسانی در شرایط تحریم بین‌المللی»، *فصلنامه تخصصی علوم سیاسی*، سال یازدهم، شماره ۳۰، بهار، صص ۶۴-۷۰.

Reference

- Balabaniva, Ekaterina, (2017), "Foreign Policy, Media and Human Rights", in: *Tumber, Howard, Waisbord, Silvio(ed)*, New York: The Routledge Companion to Media and Human Rights, PP. 193.
- Covey, Stephen. m. r, Greg Link, (2013), *Smart Trust*, New York: Simon & Shuster, PP. 153.
- Cnn, (2020), "Displaying Results 1-10 out of 12625 for Iran", Available at: [Http://Edition.Cnn.Com/Search?q=Iran](http://Edition.Cnn.Com/Search?q=Iran).
- Dada, Farideh, (2007), *Iran in U.s. Media in Framing Analysis of News Week, Time, and the New York Times*, Masters Theses a San Jose State University, pp. 36.

- Dimaggio, Anthony, (2010), *When Media Goes to War: Hegemonic Discourse, Public Opinion, and the Limits of Dissent*, New York: Nyu Press, pp. 250.
- E. Donald Brigge, Walter. C et al., (2017), *Syria, Press Framing and the Responsibility to Protect*, Waterloo, Canada: Wilfrid Laurier Press.
- Fayazmanesh, Sasan, (2008), *The United States and Iran: Sanctions, War and the Policy of Dual Containment*, New York: Rutledge.
- Filizcoban, (2016), “The Role of the Media in International Relations”, from the Cnn Effect to the Aljazeera Effect, *Journal of International Relations and Foreign Policy*, Vol. 4, No.2.
- Guzman, a, (2013), “New Economic Sanctions on Iran, Washington Regime Change Strategy”, *Glibal Research*, April, 10, Available at: [Http:// Wwww. Global Research. Ca/ New- Economic- Sanctions- on- Iran- Washingtons Regime- Change- Strategy/5330823](http://www.globalresearch.ca/new-economic-sanctions-on-iran-washingtons-regime-change-strategy/5330823), pp. 5.
- Galtung, J, (1967), “on the Eects of International Economic Sanction: With Examples from the Case of Rhodesia”, *Word Politics*, Vol. 19, No. 3, pp. 378-416.
- Gaouette, Nicole, (2017), “Iran Remains Top Terror Sponsor as Global Attacks Decline”, *Cnn*, Available at: <http:// Edition. Cnn. Com/ 2017/07/19/ Politics/ State- Country- Trerroe- Report/ Index. Html>, Access: 2017/11/02.
- Mowlana, Hamid, (2015), “The Role of Mmedia in Contemporary International Relations: Culturs and Politics at the Crossroad”, *Journal of Multicultural Discourses*, Vol. 11, No. 1, pp. 84-96.
- Hufbauer. g et al., (2007), *Economic Sanctions Reconsidered, 3rd Edition*, Institute for International Economic, Washington Dc: Peterson Institute for International Economics, pp: 44-57.

- Norman, A, (2017), “Constitutional Authority Statements and the Powers of Congress: An Overview”, *Congressional Research Service*, Retrieved from: [Www.Grs.Gov](http://www.Grs.Gov), (2017/19/ 25), pp. 2-7.
- Non name, (2011), “The Impact If American Sanctions against Iran on You: an *Asian Law Caucus* Publication”, available at: [http:// Www.yumpu.com](http://www.yumpu.com) , PP. 321.
- Parsi, Trita, (2007), *Treacherous Alliance: The Secret Dealing of Israel, Iran, and the United States*, New York: Yale University Press, pp.14.
- Slavin. B, (2011), “Iran Sanctions: Preferable to War but no Silver Bullet”, *Atlantic Councils*, Washington, Dc, Available at: [http:// Www.Atlanticcouncil.Org/ Wp-Content/ Uploads/ 2011/06/0602011-Acus-Slavin-Silver Bullet. pdf](http://www.Atlanticcouncil.Org/Wp-Content/Uploads/2011/06/0602011-Acus-Slavin-Silver Bullet.pdf), pp: 4.
- Shannon, Kellyj, (2017), *U.S Foreign Policy and Muslim Womens Human Rights*, New York: University of Pennsylvania, P. 114.

In Persian

- Arman, Seyed Aziz et al., (2018), “Investigating the Effect of Comprehensive Security Council Sanctions on the Trade Volume of Iran and Selected Countries With a Focus on the Impact of the Recent Financial Crisis”, *Development Strategy Quarterly*, Vol. 1, No. 53, Spring, pp. 192-193. [In Persian]
- Abolghasemi, Meysam et al., (2022), “Analysis of the Role of the Media in Increasing the Soft Power of the United States of America (Case Study of Iran)”, *Quarterly Journal of Political Research in the Islamic World*, Year 11, Issue 4, Winter, pp. 182-187. [In Persian]
- Alavi, Seyed Yahya & Dariush Amiri, (2016), “The Role of Congress and the US Treasury Department in Imposing Economic Sanctions against the Islamic Republic of Iran”, *Quarterly Journal of the Islamic Revolution Approach*, Year 10, Issue 34, Spring, pp. 73-81. [In Persian]
- Alavi, Seyed Yahya, (2014), “Analysis of the Structure of US Banking Sanctions and the Requirements for Its Removal in Comprehensive Nuclear

Negotiations”, *Quarterly Journal of Security Horizons*, Year 7, Issue 25, Winter, pp. 184-190. [In Persian]

- Dehshyar, Hossein & Hossein Moradi, (2017), “The Strategic Role of Congress in Determining US Policies Towards Iran during the Obama Era”, *Quarterly Journal of the Islamic Revolution Approach*, Year 11, Issue 40, Fall, pp. 84-87. [In Persian]
- Delavarpour Aghdam, Mostafa & Seyed Jalal Dehghani Firouzabadi, (2017), “Legislative Diplomacy of the US Congress Towards the Islamic Republic of Iran (Case Study of Sanctions)”, *Quarterly Journal of Parliament and Strategy*, Year 25, Issue 96, Winter, pp. 358-360. [In Persian]
- Ejazi, Ehsan et al., (2010), “The Impact of the Mainstream Media in the United States on American Foreign Policy Towards Iran (2007-2020)”, *Quarterly Journal of International Studies*, Year 16, Issue, Vol. 4, No. 64, Spring, pp. 37-39. [In Persian]
- Kimiaei, Reza et al., (2015), “Information Methods in Conditions of International Sanctions”, *Specialized Quarterly Journal of Political Science*, Year 11, Issue 30, Spring, pp. 64-70. [In Persian]
- Qanbarloo, Abdullah, (2018), “Theoretical Basis of Sanctions Related to Iran's Nuclear Program: Comparing the Diplomacy of the Trump and Obama Administrations”, *Strategic Studies Quarterly*, Year 21, No. 2, Summer, pp. 78-80. [In Persian]
- Non Name, (2018), “The Effects of Sanctions on the Country's Insurance Industry”, *Ofogh Bime Monthly*, Issue 29, July-August, pp. 25-30. [In Persian]

استناد به این مقاله: اسپری، محمدسجاد و شیرزاد، حمیدرضا، (۱۴۰۴)، «بررسی و شناخت ابزارهای آمریکای در اقدامات تحریمی علیه جمهوری اسلامی ایران»، پژوهش‌های راهبردی سیاست، دوره ۱۴، شماره ۵۵، ۱۵۵-۱۹۸.

Doi: 10.22054/QPSS.2025.79743.3411

Quarterly of Political Strategic Studies is licensed under a Creative Commons Attribution-Non Commercial 4.0 International License